

Årsredovisning 2018

Jämtlands Räddningstjänstförbund

Vår omtanke – Din trygghet

Årsredovisning

Innehåll 2018

Vår förbundsdirection 2018	1
Förbundsordförande har ordet	2
Räddningschefen om verksamhetsåret	3
Om förbundet	5
Medlemskommuner	5
Fakta om förbundet	5
Förvaltningsberättelse	6
Måluppfyllnad mot ägardirektiv	6
Styrmodell och målområden	6
Uppföljning av målen	7
Förbundsgemensam verksamhet	8
Förbundets organisation	8
Trygghetens Hus	9
Räddningsverksamhet	10
Insatsledning	10
Operativa händelser	10
Skogsbränderna 2018	11
Beredskapsverksamhet	12
Bemanning	13
Räddningstjänstpersonal i beredskap	13
Avtackningar	13
RiB-organisationen	14
Teknisk verksamhet	15
Utbildnings- och övningsverksamhet	16
Övning/utbildning	16
Förebyggande verksamhet	18
Administrativ verksamhet	22
Arbetsmiljö	22
Miljö	23
Kommunikation och information	24
Personal	25
Resultat och ställning	28
Resultaträkning	28
Årets resultat	28
Driftredovisning	29
Investeringsredovisning	30
Redovisningsprinciper	31
Balansräkning	32
Finansieringsanalys	33
Noter	34
Revisionsberättelse 2018	37

Vår förbundsledning 2018

Från bakre raden och framåt; Göran Bergström, Kjell Svantesson, Andreas Köhler, Elise Ryder Wikén, Sune Halvarsson, Elisabet Öhrnell, Göran Nilsson, Stina Kimselius, Ulf Edström och Ida Asp.

Direktionen

Direktionen kallade till sex sammanträden och där två blev inställda pga för få deltagare vilket resulterade att beslut fick tas via capsulam på dessa två möten. Direktionens ordförande har medverkat i konferensen Brand 2019 som samlar politiker och styrande tjänstemän. Ordförande har även varit särskilt utsedd av regeringen att företräda räddningstjänstförbunden i utredningen om effektivare räddningstjänst. Vid ett flertal tillfällen uppdaterade sig ordförande om lägesbilden vid sommarens skogsbränder och återkopplade till direktionsmedlemmarna.

Östersunds kommun

Ordförande Ida Asp (s)
Ledamot Elisabet Öhrnell (v)
Ledamot Ulf Edström (c), ersattes i mars av Kerstin Arnemo (c)
Ersättare Kjell Svantesson (s)
Ersättare Anders Österholm (mp)
Ersättare Andreas Köhler (m)

Krokoms kommun

2:e vice ordförande Stina Kimselius (m)
Ersättare Birger Backlund (s)

Strömsunds kommun

1:e vice ordförande Göran Bergström (s)
Ersättare Nils-Bengt Nilsson (c)

Bergs kommun

Ledamot Elise Ryder Wikén (m)
Ersättare Bo Karlsson (c)

Bräcke kommun

Ledamot Jörgen Persson (s)
Ersättare Göran Nilsson (lfb)

Ragunda kommun

Ledamot Annica Eklund (s)
Ersättare Birgitta Orrebo (afr)

Härjedalens kommun

Ledamot Sune Halvarsson (s)
Ersättare Pontus Nissblad (m)

Förbundsordförande har ordet

Jag kan nu konstatera att jag fått vara med i förbundet under fyra år. Varje sommar har gett oss nya stora utmaningar så även 2018. Under året har vi varit många som engagerat oss för att utveckla både vår egen räddningstjänst men också räddningstjänsten i Sverige. Det är tydligt att vårt förbund spelar en stor roll och har ett betydande inflytande över branschen.

Vi har under året varit med i två olika utredningar där vi i båda lyfts som ett gott exempel och trygghetens hus återigen får visa sina stora fördelar. Ingen av oss var beredd på sommarens krävande arbetsinsats men när hjälpen behövdes så finns räddningstjänsten där och skapade ordning i ett kaos som under skogsbrändernas framfart utvecklades till en strukturerad ledning som man idag beskriver som en framgångsrik modell.

Jag är tacksam för tryggheten som räddningstjänsten representerar och under alla omständigheter levererar. 2018 blev ett unikt år där frågor fick läggas åt sidan för att fokusera på det som verkligheten la i vår väg. Jag kan fortsatt se många frågor och utvecklingsområden där vi kan ta vid vårt arbete när det finns tid. Att bedriva en verksamhet som hela tiden ska reagera på omgivande samhälle ger mindre möjlighet till att arbeta metodiskt med frågor som vi i politiken kanske gärna ser att kommunala verksamheter jobbar med. Så som jämställdhet, arbetsmiljö och kompetensutveckling får när någon är i nöd ställas åt sidan, det kräver en målinriktning och en uthållighet kring frågorna som är utöver det vanliga.

Det har varit givande fyra år att få leda förbundet och jag har lärt mig oändligt mycket om räddningstjänsten. Jag kommer alltid bära med mig blåjuspersonalens otroliga engagemang, mod och strävan. Med denna årsredovisning vill denna direktions tack för sig och önska kommande lycka till!

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Ida Asp', written over a horizontal line.

Ida Asp (S)
Förbundsordförande

Räddningschefen om verksamhetsåret

Inledning

Förbundets verksamhet har i stort genomförts i enlighet med verksamhetsplanen för 2018. Måluppfyllelsen har varit god med vissa undantag som redovisas här i rapporten. Med en ökad insatsvolym, med tillhörande kringarbete, och det förebyggande arbete som bedrivits med hög kompetens har befintlig personal, operativt, administrativt och förebyggande genomfört sina åtaganden på föredömligt sätt under ibland pressade arbetsförhållanden. Larmfrekvensen har ökat sedan året före till största delen beroende på dom många bränderna i mark och terräng under sommaren.

Ekonomi

För 2018 redovisar förbundet ett positivt resultat på 1,7 mnkr, vilket överensstämmer med den överskottsprognos som lämnades i delårsrapporten per augusti. Det redovisade överskottet gör att de finansiella målen med betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås.

Verksamhet

I den process som Moderna försäkringar genomfört mot räddningstjänstförbundet gällande vårdslöshet vid branden på Eriksbergsvägen 2014 ansåg tingsrätten att vi inte uppträtt vårdslöst och friades från stämningen i sin helhet. Nu har hovrätten gett tillståndsprövning till målet där vi ånyo får avvakta utfallet av detta.

Hede, som haft en brandstation som långt ifrån var anpassad för verksamheten, har flyttat in i nya ändamålsenliga lokaler till personalens stora glädje.

Vi har under året, genom teknisk förvaltning i Östersunds kommun, byggt återställningshus på vårt övningsområde i Östersund. Lokalerna är nu arbetsmiljöanpassade för den enskilde eleven, våra instruktörer samt den personal som ansvarar för drift och skötsel av anläggningen. Även miljöhänsyn har tagits till förorenat vatten från bygganden genom särskilda åtgärder.

Rekrytering av ny tjänst som HR-generalist har pågått under hösten och där 50 personer sökte tjänsten. Rekryteringsarbetet avslutades i december och tjänsten besätts mars -19.

**Lars Nyman,
Räddningschef**

Höjdfordonet, som upphandlats gemensamt med räddningstjänsterna i Västernorrland, har driftsatts i Östersund och därigenom har både Krokombus och Strömsund erhållit nyare höjdfordon genom interna omflyttningar.

Förbundets förebyggande verksamhet har under 2018 återigen haft en mycket hög arbetsbelastning bland annat beroende på vakanser och föräldraledigheter men också pga. att verksamhetens omfattning ökar. Detta har krävt tuffa prioriteringar av verksamheten och resulterat i att tillsynsmålen inte heller nåtts under 2018. Detta är inte acceptabelt längre och förbundets kapacitet måste öka inom detta verksamhetsområde.

Händelser

Dom enskilt största händelserna var ju dom hektiska sommarveckorna när skogsbränderna härjade i vårt förbund. Det var beundransvärt vilket engagemang det var från all personal i förbundet. Semestrar bröts och långa arbetspass, ja alltför långa för vissa, men situationen hanteras på ett fantastiskt sätt. Nu pågår utvärderingar i olika former för alla i förbundet. Det sker genom enkät till anställda i förbundet inklusive räddningsvärnen, det sker fysiska träffar på befälsnivå vid dom större händelserna och vi deltar i både regionala och nationella utvärderingar. Efter avslutat arbete med sammanställningar kommer en rapport att upprättas med fakta om vår insats.

Vad har skett efter bränderna då? Jo, ett gediget arbete med att verifiera och bedöma skäligheten på ca 1200 fakturor som hittills har betalats till alla möjliga resurser som nyttjades vid händelserna

samt att sammanställa alla personalkostnader har dominerat under andra delen av året. Löpande under perioden har vi därför upprättat åtta delansökningar med en summa av ca 70,0 mkr. Arbetet med utbetalning av ersättningar är inte avslutat ännu men i mycket mer begränsad omfattning än tidigare.

Vi inser med all ödmjukhet att det finns utvecklingspotential i vårt arbete med bränderna i somras men utifrån dom förutsättningar som gällde då skall vi vara stolta över vår insats. Vi har efter bränderna inlett ett samarbete med Storstockholms brandförsvaret där ett 30 tal personer från förbundet genomfört en introduktion i stabsarbete. MSB anser att vi gjorde ett mycket bra arbete med släckinsatserna och även regeringen har visat sin uppskattning både via uppvaktning och brev.

Personal

Det har varit en hög personalomsättning gällande räddningstjänstpersonal i beredskap men året slutade på att fler börjat än slutat. Trots detta att fler börjat än slutat är ändå en besvärlig situation med all kompetens som försvinner och dom resurser som behövs för att grundutbilda nya brandmän. Resultat, med fler som börjar än slutar, är av ett gediget arbete som genomförts, först i projektform med en tillfällig projektledare och tjänsten har därefter permanentats, enligt beslut av direktionen. Rekrytering till operativa tjänster fortsätter att vara en utmaning gällande både heltidsanställda brandmän och brand-ingenjörer. Detta är ett nationellt bekymmer att inte personalförsörjningen för dessa yrkesgrupper harmoniserar med behovet.

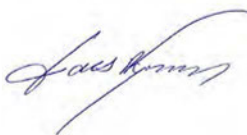
Vi har under året genomfört en satsning på att samtlig operativ personal har försetts med nya larmkläder, både vid insatser i skog och vid uppdrag som kräver högre standard på utrustningen, med tillhörande skyddshjälm.

Arbetsmiljö

Arbetet fortgår med arbetsmiljömässiga åtgärder på våra stationer i förbundet utifrån dom begränsade ekonomiska förutsättningar som finns att tillgå, både hos förbundet och ägar-kommunerna.

Framtiden

En organisationsöversyn skall inledas under 2019 och anpassa verksamheten utifrån gällande förutsättningar, både ekonomiskt och verksamhetsmässigt. En ny direktion skall introduceras och aktivt delta i arbetet med ett nytt handlingsprogram för mandatperioden

Lars Nyman
Räddningschef

Om förbundet

Medlemskommuner

Jämtlands räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund bestående av Östersund, Krokoms, Strömsund, Berg, Bräcke, Ragunda och Härjedalens kommuner. Samarbetet inleddes 2004 mellan Östersund, Krokoms och Strömsunds kommuner. 2010 blev Berg och Bräcke kommuner medlemmar, 2012 anslöt sig också Ragunda kommun och sedan 2015 är även räddningstjänsten i Härjedalen medlem i Jämtlands räddningstjänstförbund.

Syftet med förbundet är att optimera nyttjandet av resurserna för kommunal räddningstjänst som återfinns i medlemskommunerna. Verksamheten ska inriktas på att ge människors liv, hälsa och egendom samt miljön med hänsyn till de lokala förhållandena ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Fakta om förbundet

Brandstationer

1 Heltidsstation
30 Deltidsstationer
8 Räddningsvårn
Totalt ca 500 anställda

I beredskap dygnet runt året om

1 Inre befäl
2 Yttre befäl
29 Styckeledare
91 Brandmän
I beredskap 24/365 totalt 123 personer.

Befolkningsunderlag: ca 118 750 innevånare

Larm: ca 2 200 per år

Yta: 43 509 km² = 10 % av Sverige

Vårt uppdrag

Jämtlands Räddningstjänstförbund

har till uppgift att svara för medlemskommunernas räddningstjänstverksamhet samt därtill anknutna verksamheter.

Det åligger förbundet särskilt att:

Aktivt verka för och samordna förebyggande verksamhet inom förbundets ansvarsområde samt samarbeta med medlemskommunerna och därvid ingå i kommunernas säkerhetssamordnargrupper.

Ansvara för åtgärder som underlättar för enskilda att ta sitt ansvar.

Ansvara för sotning och brandskyddskontroll.

Ansvara för tillsyn av enskilda att de uppfyller sina skyldigheter enligt LSO.

Ansvara för kommunal räddningstjänst.

Ansvara för undersökning av olycksorsak, förlopp och insats.

Vision

"Vår omtanke

-
Din trygghet"

Förvaltningsberättelse

Förbundets huvuduppgift är att leverera bra service och efterfrågade tjänster till alla som bor i och besöker våra ägarkommuner. Jämtlands räddningstjänstförbund arbetar därför ur ett helhetsperspektiv där all verksamhet ytterst syftar till att bidra till medborgarnas och besökarnas trygghet och säkerhet. En helhet som, förutom en god service, också ska borga för en god ekonomisk hushållning med förbundets resurser. Förbundet stödjer också ägarkommunerna i arbetet med krishantering, samt att upprätta ett handlingsprogram för verksamhet i samverkan med ägarkommunerna. Verksamheten inom förbundet har under perioden bedrivits enligt intentionerna i gällande lagstiftningar för lagen om skydd mot olyckor samt enligt av direktionen antagna mål. De lagar som specifikt reglerar räddningstjänsten är främst Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) brandfarliga och explosiva varor (LBE). Verksamheten bedrivs också i enlighet med, av direktionen antagna, handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Måluppfyllnad mot ägardirektiv

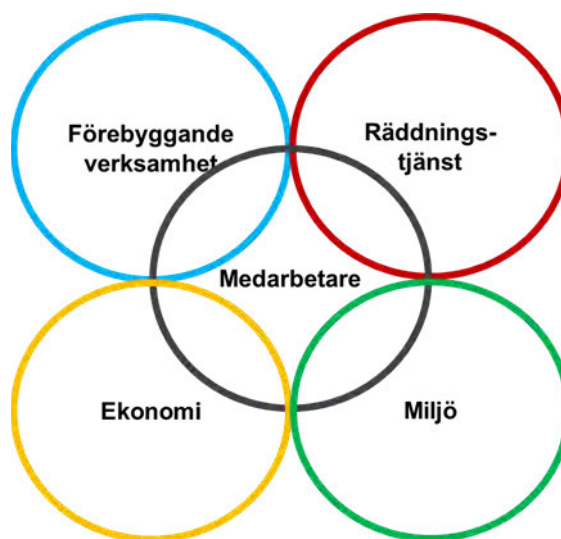
Ägarkommunernas respektive fullmäktige har i förbundets ägardirektiv antagit följande två ekonomiska mål;

- Inga överskridanden av budget accepteras.
- Förbundet ska finansiera utvecklingen av övningsområdet Furulund genom rationalisering av befintlig verksamhet.

Förbundet uppfyller ägarnas ekonomiska mål och de finansiella målen med betydelse om god ekonomisk hushållning. Resultatet visar ett överskott på 1,7 mnkr, jämfört med budgeterat nollresultat. För utvecklingen av Furulund har etapp 2 av investeringsprojektet färdigställts under året och finansiering kommer ske inom befintlig verksamhet.

Styrmodell och målområden

Förbundets verksamhet är indelad i fem målområden med medarbetaren i centrum. Målområdena är utformade för att harmoniera med målen i förbundets handlingsprogram 2016-2019 för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Olika färger har valts på målområdena för att symbolisera mångfald - en för förbundet angelägen fråga och vital för att kunna säkerställa fortsatt högt förtroende hos medborgare och besökare men även för att säkerställa god rekrytering av brandmän. Inom varje målområde finns definierade inriktningsmål som beskriver förbundets långsiktiga viljeinriktning. Utifrån varje inriktningsmål formuleras mätbara effektmål som ligger till grund för de aktiviteter som genomförs inom förbundet. Inom målområdena förebyggande verksamhet och räddningstjänst är inriktningsmålen samma som i handlingsprogrammet.

Förbundets styrmodell och fem målområden

Uppföljning av målen

Förbundets samlade måluppfyllnad redovisas i tabellen nedan. Av förbundets sex inriktningsmål uppfylls två helt och fyra delvis. Bland effektmålen är det fyra mål som inte uppfylls medan övriga 16 mål uppfylls helt eller delvis.

Målet uppfyllt

Målet uppfylls delvis

Målet uppfylls inte

Inriktningsmål i olika målområden		Måluppfyllnad	Resultat
IM	Förebyggande verksamhet		
1	Antalet bränder ska minska	Inriktningsmålet uppfylls delvis. En kommun hade fler brand i byggnad än föregående år, resterande sex kommuner har haft färre i antal. Även treårssnittet för eldstadsrelaterade bränder har minskat.	
IM	Räddningstjänst		
2	Snabb och rätt hjälp	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Inriktningsmålet uppfylls delvis. 100% beredskap dygnet runt, alla dagar nås endast delvis p.g.a. vakanser på vissa stationer. Andelen RiB personal som övat på övningsområdet uppgick till 85 %. När det gäller förbundets utrustning och anpassning till fastställt nivåsystem uppfylls målet i huvudsak.	
3	Optimera resurserna	Inriktningsmålet uppfyllt. Långvarigt och skarpt stabsarbete med flera aktörer under sommarens bränder. Nytt avtal med Östersunds kommun om krisrelaterad larmförmedling.	
IM	Medarbetare		
4	Attraktiv arbetsplats	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Förbundets sjukfrånvaro uppgår till 2,7 %. Rutinerna för skyddsronderna ses över nästa år. Många personalfrämjande åtgärder har genomförts i förbundet. Andelen kvinnor har ökat i förbundet. Medarbetarenkät fick utgå.	
IM	Ekonomi		
5	En sund, balanserad och finansierad ekonomi	Inriktningsmålet uppfyllt. Förbundets två finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning är uppfyllda.	
IM	Miljö		
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Genomförda aktiviteter följer förbundets miljöhandlingsplan och flera åtgärder är påbörjade eller genomförda. På brandstationer med eget abonnemang har energiförbrukningen ökat med 3 % totalt.	

Förbundsgemensam verksamhet

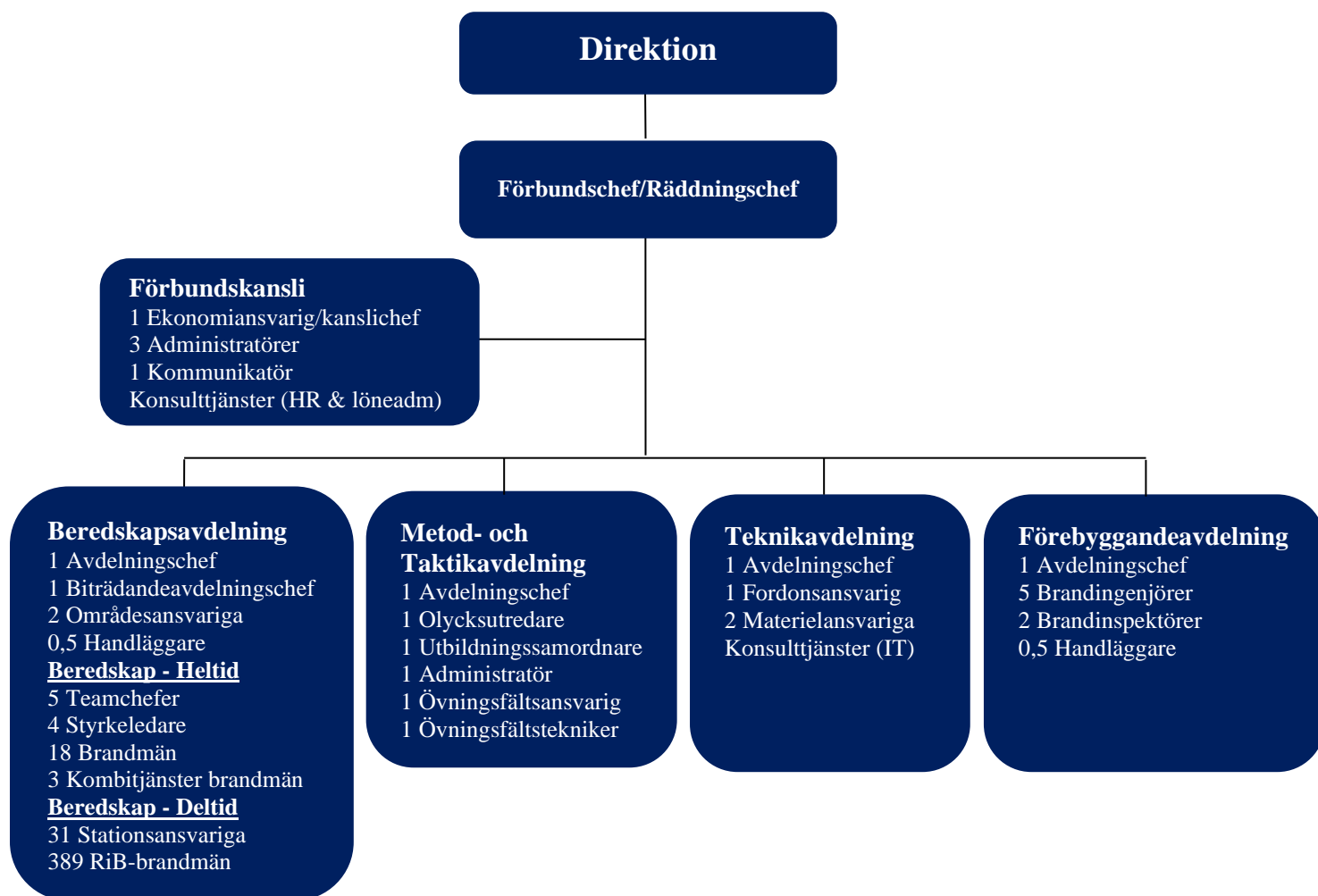
Förbundets organisation

Jämtlands räddningstjänstförbund styrs av en politiskt sammansatt direktion som beslutar om mål och inriktning av verksamheten i räddningstjänstförbundet och utgör även myndighet för räddningstjänsten och sotningsverksamheten. Direktionens ambition är att räddningstjänsten ska vara modern, effektiv samt ha erforderlig kompetens och tillräcklig teknisk utrustning. Personalen ska utföra operativ räddningsverksamhet och arbeta förebyggande. Verksamheten ska planeras och genomföras inom tilldelade ekonomiska ramar och med en budget i balans. Förbundet har under direktionen en förbundschef tillika räddningschef som verkställande tjänsteman. Under räddningschefen finns fem avdelningar; Kansli-, Beredskap-, Metod- och taktik-, Teknik-, och Förebyggandeavdelningen.

En omtänksam gammal stjärna

Sedan 1800-talet har den åttauddiga stjärnan existerat inom brandkårer inom Europa. Stjärnan speglar en etisk norm för hela yrkeskåren och varje udd representerar en egenskap.

Trygghetens Hus

Tullverket

Länsstyrelsen
Jämtlands län

RÄDDNINGSTJÄNSTEN

Inom Trygghetens Hus i Östersund samverkar flera olika samhällsfunktioner för ökad krisberedskap och trygghet samhället. Närheten till varandra samt modern teknik och utrustning möjliggör en unik samverkan med medborgaren i fokus!

Trygghetens Hus

I Trygghetens Hus finns en rad myndigheter och organisationer samlokaliserade. Det är Polisen, Jämtlands räddningstjänstförbund, SOS Alarm, Region Jämtland Härjedalen i form av ambulans och 1177 Vårdguiden, Åklagarmyndigheten, Tullen, Försvarsmakten, Svenska Kyrkan samt Länsstyrelsen i Jämtlands län. I huset finns även Kriminalvården i form av ett provisoriskt häkte. Syftet med samlokaliseringen är att stärka säkerhets- och trygghetsarbetet i Jämtland och kunna vara ett bakre stöd och ledning vid olyckor och händelser.

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Svenska kyrkan

Räddningstjänsten
Jämtland

Tullverket

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Kriminalvården

Polisen

FÖRSVARSMAKTEN

Samlokalisering med samverkan

En gång i veckan, via telefonkonferens, träffas representanter från kommunerna i länet, landstinget, försvarsmakten, Trygghetens Hus aktörerna och länsstyrelsen för att gå igenom vad som hänt veckan som varit och vad som är planerat veckan som kommer. På detta sätt övar man del av samverkan i vardagen så som det ska fungera i en kris. En övergripande styrgrupp bestående av högsta cheferna i respektive organisation har minst fyra möten per år där gemensamma frågor beslutas och delegeras ut till underliggande arbetsgrupper.

Gemensam ledningscentral

I mitten av Trygghetens hus finns en gemensam ledningscentral som är avsedd att användas i samband med större olyckor och kriser och här samverkar alla aktörer på ledningsnivå. I anknytning till ledningscentralen finns även ett större och ett mindre stabsrum samt tre mindre mötesrum.

Utveckling under året

Polisen ledningscentral har nu varit lokaliserad till Umeå, Regionsledningscentral, sedan några år och för räddningstjänstens del har det delvis betytt ett förändrat arbetssätt. Vid den påfrestning av organisationerna som skedde under sommarhalvåret med alla skogsbränder behövdes en gemensam ledning i Trygghetens hus. Glädjande nog så beslutade polisen att lokalisera ledningen för skogsbränderna i norr hit och en god samverkan blev en av framgångsfaktorerna.

Räddningsverksamhet

Insatsledning

Under sommaren när skogsbränderna avlöste varandra i parti och minut ställdes vår organisation inför en ”nästan” omöjlig uppgift som vi klarade ut på ett förtjänstfullt sätt. Gjordes ett fantastiskt arbete från dom i skogen till högsta ledning där vi häpnas av vilken kraft och engagemang det finns hos alla våra medarbetare. En intern utvärdering av skogsbränderna påbörjades under året med platsbesök av personal som arbetade på ledningsnivå vid bränderna där fältstaber upprättades. Vidare har vi tagit fram en enkät med ett batteri av frågor där vi har stora förhoppningar att få in erfarenheter och synpunkter som gör att vi kan utveckla vår operativa förmåga. Efter sommarens skogs-bränder fick vi erbjudande från stor Stockholms brandförsvaret att åka ner med alla våra heltidsbefäl för utbildning och erfarenhetsutbyte i stab och ledning under två dagar. Det var uppskattat och givande. Efter en brand i april 2014 på Eriksbergsvägen blev vi anklagade av moderna försäkringar att ha varit vårdslösa pga. att branden tog om och gjorde skadorna större än initialt. Under två dagar i april genomfördes tingsrättsförhandlingar i ärendet där tre medarbetare fick genomgå förhör kring händelsen och gjorde där ett mycket professionellt intryck. Domslutet presenterades den nionde maj med ett positivt utfall för förbundets del.

Domslut;

”Räddningstjänstens personal har alltså inte handlat vårdslöst och Räddningstjänstförbundet ska därför inte heller åläggas ett skadeståndsansvar i förhållande till Moderna Försäkringar.”

Moderna Försäkringar har sedan sökt prövningstillstånd i hovrätten som beslutade att ge prövningstillstånd. Hovrättsförhandlingarna kommer att genomföras i januari 2019.

Dom meddelades 13 feb 2019. Hovrätten fastställde Tingsrättens friande dom för räddningstjänstförbundet.

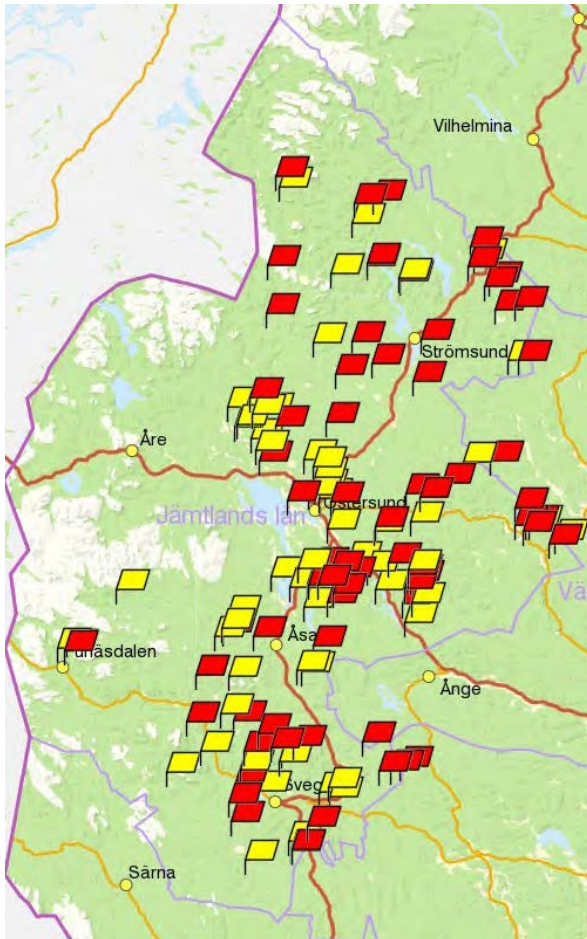
Operativa händelser

Totala antalet larm för förbundet inklusive hjälpanset utaför förbundets gränser uppgår för 2018 till 2 556 larm, vilket är en ökning med 328 larm jämfört med 2017. Verksamhetsåret inledes med en relativt normal utryckningsfrekvens för att från 12/7 till 29/7 där förbundet verkligen fick bekänna färg med 139 inkommande larm om skogsbrand varav 82 var konstaterade bränder i skogen. Det var även 30 passningslarm under den perioden. I övrigt finns larmökning på nödställd person, naturolycka, övrig händelse och sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag. Färre larm finns för trafikolycka och utsläpp av farligt ämne.

Händelsetyper	2018	2017	2016
Brand eller brandtillbud	449	308	338
Trafikolycka (väg, spår, flyg, sjö)	312	362	355
Utsläpp av farligt ämne	55	71	36
Drunkning/tillbud	2	9	1
Nödställd person	31	24	12
Naturolycka	37	10	36
Övrig händelse	43	39	49
Händelse utan risk för skada	325	150	186
Automatlarm utan brandtillbud	461	493	560
Sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag	709	612	841
Återkallning	106	135	0
Totalsumma inom JRF	2 530	2 213	2 414
Total alla, även utom JRF	2 556	2 228	2 438

Skogsbränderna 2018

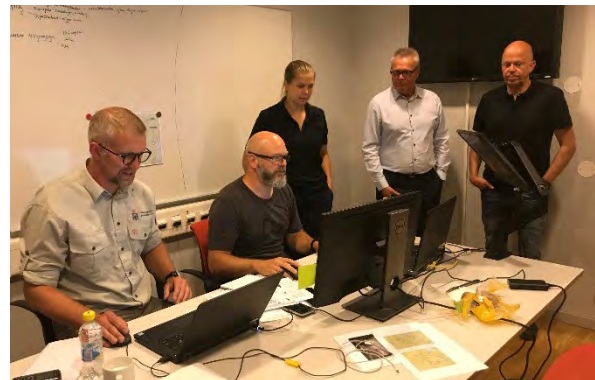
Röda flaggor visar inträffade skogsbränder och gula visade sig vara icke-bränder, utan förmodligen rökutveckling från närliggande bränder.

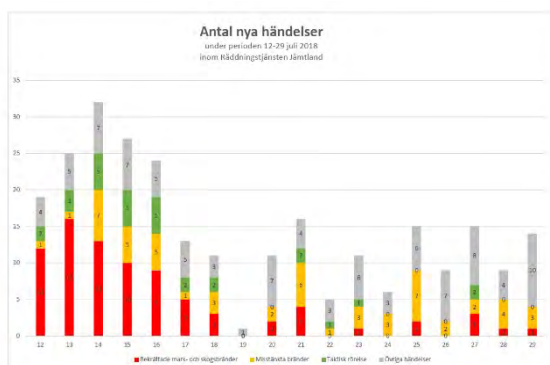
Inre befäl i ledningscentralen.

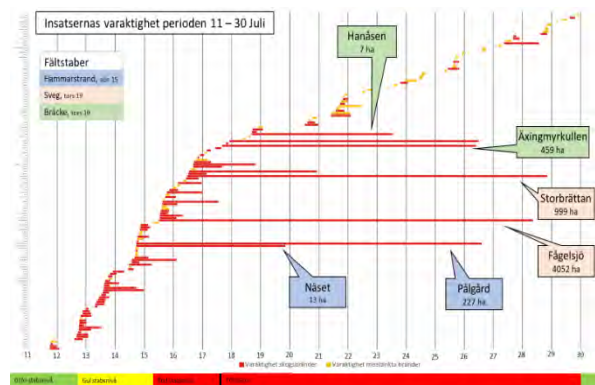
Räddningstjänstens stabsrum i Östersund.

Samverkan med Länsstyrelsens i Trygghetens hus.

Antal händelser under perioden.

Insatsernas varaktighet.

En heroisk insats av personalen.

Alla tillbuds möjliga släckresurser nyttjades.

44 brandbilar från Polen anländer till Sveg.

Jag vill härmed framföra mitt tack till Er för att ni under extraordinära förhållanden deltagit i de omfattande insatserna i samband med sommarens skogsbränder. Den nationella beredskapen har svarat upp med räddningstjänster från hela landet, myndigheter och tusentals volontärer.

Regeringen är mycket tacksam för era insatser. Ni har visat en sann anda av solidaritet och att vi vid en kris står redo att hjälpa varandra. Mitt djupaste tack för er insats och den beredskap ni upprätthåller.

**Med vänliga hälsningar
Morgan Johansson**

Beredskapsverksamhet

Bemanning

Efter en översyn av körkortskompetenserna bland heltiden så beslutades det att utbilda 24 personer som saknade behörighet BE på sina körkort. Satsningen gjordes på grund av att dom släpvagnar som vi har idag kräver BE körkort. Teoridelen och säkerhetskontrollen genomfördes på arbetstid, övningskörning, teoriprov samt uppkörning gjordes på dom 16 timmarna som arbetsgivaren har tillgodo enligt dygnstjänst avtalet.

I september genomfördes en Öppet Hus dag på Trygghetens Hus. Återigen blev det en publiksuccé och över 5 000 personer kom och besökte oss. Många var framförallt intresserade av att höra om sommarens skogsbränder.

Föreläsning av trafikolycka på Öppet hus

Skiftpersonalen har deltagit på en del aktiviteter som ordnats i Östersund, nämnas kan manifestation mot mobbning och den riksomfattande brandskyddsdagen som anordnades av Länsförsäkringar. Tjänstgörande skift fanns på torget tillsammans med Länsförsäkringar och pratade brandskydd med kommunmedborgarna.

Skiftpersonal står upp mot mobbning

Räddningstjänstpersonal i beredskap

Då personalomsättningen fortfarande är hög på RiB sidan och för att fortsatt framåt kunna fokusera på nyrekrytering, behålla befintlig personal inom RiB organisationen samt komma med förslag till förändringar inför kommande RiB 19 avtal, har Kristina Henriksson en styrkeledare i förbundet från Åsarna, tillsvidare-anställd från och med 2018-10-01. Kristina kommer att jobba 50% på Beredskaps-avdelningen med dessa frågor, övriga 50% kommer hon att jobba på Förebyggande-avdelningen, om behov uppstår kommer hon även att kunna jobba som Inre Befäl. Det projektarbete med Kristina som projektledare, med uppstart i november 2017, har under 2018 resulterat i att vi anställt fler till antalet än dom som slutat inom RiB organisationen.

Stationsbesök med representanter från ledningen i Östersund har genomförts på våra RiB stationer. På grund av det merarbete som sommarens skogsbränder medförde kommer fyra stationer som ej fick besök att prioriteras under 2019 års besök.

Avtackningar

Förbundet har under året haft avtackningar av trojänare inom både hel- och deltidorganisationen med över eller 20 år i tjänsten. Avtackningar har skett med ett flertal av dessa, några kvarstår och någon har avböjt uppsägnings.

RiB-anställd	Tjänstgöringsår
Bertil Mohlin	32 år, Svenstavik
Per-Ola Zakrisson	28 år, Oviken
Carl-Gunnar Malm	22 år, Oviken
Göran Eriksson	28 år, Hammerdal
Carina Åslund	23 år, Hammarstrand
Roland Svensson	29 år, Hede
Christer Myhr	45 år, Ytterhogdal

Förbundet tackar alla dessa än en gång för det arbete och engagemang de visat inom räddningstjänsten under alla år.

Stort Tack!

RiB-organisationen

I beredskapsorganisation arbetar 396 medarbetare. I tabellen visas antal tillsvidareanställda och visstidsanställda, antalet kvinnor per station samt vakanssituationen per 31/12. Rekryteringsbehoven av RiB-personal under de närmaste 10 åren riskerar att bli stora då det dels är många som lämnar räddningstjänstförbundet i förtid, år 2014 var det 28 personer, 2015 var det 57 personer, år 2016 var det 45 personer och 2017 var det 58 personer som avslutade sin tjänst i JRF av olika skäl.

En försiktig bedömning är att behovet av nyrekrytering under den kommande 10-årsperioden bedöms vara 30-50 brandmän årligen. Den årliga omsättningen kommer under överskådlig framtid att vara den enskilt största utmaningen för räddningstjänstförbundet.

Station	Tillsvidare anställda	Visstids- anställda	Totalt	Varav kvinnor	Vakanser
Backe	8	3	11	1	1
Bispgården	12	0	12	0	0
Brunflo	17	0	17	2	0
Bräcke	16	3	19	1	0
Funäsdalen	15	1	16	3	4
Föllinge	7	2	9	1	3
Gäddede	11	0	11	2	1
Gällö	7	4	11	2	0
Hammarstrand	19	0	19	3	1
Hammerdal	17	0	17	2	0
Hede	14	2	16	1	0
Hotagen	4	0	4	2	2
Hoting	13	1	14	1	0
Krokom	16	0	16	2	0
Kälarne	11	1	12	0	0
Lillhärdal	6	1	7	3	0
Lit	12	0	12	1	0
Ljungdalen	6	0	6	2	0
Lofsdalen	9	1	10	0	0
Näliden	9	0	9	2	1
Oviken	11	3	14	3	2
Rätan	10	0	10	2	0
Strömsund	18	1	19	1	0
Stugun	8	3	11	4	5
Sveg	22	4	26	5	0
Svenstavik	12	1	13	3	0
Trångsviken	6	0	6	0	0
Vemdalen	13	8	21	5	0
Ytterhogdal	11	2	13	5	0
Åsarne	7	0	7	1	0
Änge	8	0	8	1	4
Totalt	355	41	396	61	24

Teknisk verksamhet

Under sommaren drabbades Jämtland av omfattande bränder och dessa bränder resulterade i att all verksamhet på Teknikavdelningen under hösten inriktade sig på återställning av utrustning.

Material

Utöver normal materialanskaffning under första delen av året har det köpts in skogsbrandsutrustning och trafikolycksverktyg till ett större antal stationer enligt nivåsystemet samt även köpt mycket begagnad utrustning från Storstockholms brandförvar. Detta material kommer förstärka många stationer i förbundet och göra att de kommer uppfylla ställda krav. Sommarens skogsbränder orsakade mycket stora skador på förbundets material och återställningen kommer inte vara klar förrän mars 2019. Material har köpts, servats och reparerats för miljon-belopp för att täcka skadorna som bränderna orsakade på materialet. Då slitaget på den personliga utrustningen också blev mycket stor kommer mycket personlig utrustning att bytas. Alla brandmän i förbundet får följande utrustning: räddningshjälm, skogsbrandskläder och larmställ.

IT och kommunikation

Utöver normala datorbyten började vi vid årsskiftet att använda ett nytt verksamhetssystem Daedalos som ersatt Core. Alla avdelningar har lagt mycket tid få systemet fungera optimalt och mycket jobb återstår. Under renoveringen ordnades dataförbindelsen till övningsområdet för att underlätta arbetet där. WiFi-näten i trygghetenshus och övningsområde uppgraderades för att täcka våra behov. Under hösten uppstod ett haveri i den ena servern för utlarmning vilket föranledde att vi uppgraderade med två nya servrar för att säkerställa utalameringsystemet. I förbundet pågår ett långsamt teknikbyte från ADSL till fiber och första delen av året fick några fler stationer fiber. Det är fiberföretagen som helt styr takten i fiberutbyggnaden. I Trygghetens hus har det gjorts en omfattande teknikuppdatering av räddningscentralen som bekostats till stora delar av MSB. Även konferensrummen på trygghetens hus fick en mindre teknik-uppdatering och denna

kostnad delade hyresgästerna på. Vid årets slutskede fick övningsområdet utrustning för att filma övningar och enkelt visa detta för de övande. Detta kommer bidra till bättre övningar och erfarenhetsåtergivning.

Fordon

Förbundets vagnpark behöver mycket service och underhåll och flera små och större akuta reparationer inträffar normalt varje år, vilket gör att kostnaderna ofta överskrider budget. Under hela hösten har det utförts reparationer på flera fordon som skogsbränderna orsakat. Ett av Teknikavdelningens servicebil brann även upp och resulterade i en totalskada samt två lastväxlare havererade och repkostnaden översteg värdet på fordonet. Förbundet har investerat i två begagnade lastväxlare som kommer förses med två tankar som förbundet redan har. Fordonen är placerade i Stugun samt Svenstavik. Östersunds nya hävare har kommit och togs i skarp drift i september. Fordonet är ett samköp med andra räddningstjänster som tyvärr blev försenad. Östersund gamla hävare placerades i Krokoms och Krokoms hävare flyttades till Strömsund som såldes till räddningstjänsten Arvidsjour. I Östersund har förbundet skaffat en egen dieseltank vilket effektiviserar tankning av fordon samt tryggar bränsle tillgången vid extraordinära händelser. Tidigare tankställen har saknat reservkraft. Terrängfordonsprojektet fortsätter enligt plan och sex sexhjulingar är införskaffade inför sommaren 2019.

Utbildnings- och övningsverksamhet

Preparandutbildning i Sveg

Övning/utbildning

Metod- och taktikavdelningen har haft ett intensivt år med att genomföra alla planerade och återkommande repetitionsutbildningar och övningar i förbundet. Inom externutbildning har det glädjande kommit in många förfrågningar från företag och organisationer av olika utbildningar inom förbundets utbildningsutbud. Många externa utbildningar har kunnat erbjudas utifrån efterfråga och tillgängliga resurser.

Externutbildning

Under sommaren fick vi ett tråkigt besked att vår Utbildningssamordnare vill prova sina vingar och sökt ett annat arbete i Karlstad. Avdelningen påbörjade omgående en internrekrytering av en

Erik Helmerius

vikarie till den vakanta tjänsten som beviljats tjänstledigt i sex månader. Vi fick in ett antal intresseanmälningar där valet föll på Erik Helmerius, en av våra vikarier, som under året sista månader tagit vid på ett förtjänstfullt sätt.

I vårt samarbete med JGY där nio elever läst 200 gymnasiepoäng räddningstjänst under sitt sista gymnasieår. Målet är att alla skulle bli godkända utifrån skolans betygskriterier vilket alla klarade. Som en sista avslutning erbjöd räddningstjänsten alla elever en slutövning på tre dagar som skulle kunna ge dem intyg på att de var godkända att arbeta som brandman inom vårt förbund vilket är detsamma som preparandintyg. Alla elever valde att genomföra slutövningen och glädjande var att alla blev godkända. Dessutom med stor glädje anställdes en av eleverna som brandman i Stugun direkt efter skolavslutningen och fick sitt elddop under skogsbränderna. Under hösten har vi startat upp en ny klass med nio stycken JGY elever som kommer läsa 200 studiepoäng räddningstjänst hos oss under sitt sista läsår 18/19 på omvårdnadsprogrammet.

Avdelningen har med råge överskridit sin intäktsbudget för året då vi fått in många fler förfrågningar på utbildning än budgeten för året. Glädjande är även att fler av våra ägarkommuner inkommit med förfrågningar på grundläggande brandutbildningar och HLR.

Furulund

I början av mars påbörjades äntligen grävarbetet inför byggnationen av återställningsdelen. Bygget var beräknat att vara klart i juli månad. Besiktning av själva bygget gjordes under hösten men funktionsbesiktning gick inte att genomföra p.g.a. problem med elförsörjningen som inte var tillräcklig för driva anläggningen. Beskedet var att det preliminärt skulle vara klart med elarbetet i slutet av september vilket inte blev av. Det har sedan inkommit ny information under hösten om när det ska vara klart och tillslut kopplades strömmen in i slutet av december. Vår ambition är att komma igång och börja använda anläggningen i början på 2019. Vi ser med stor förväntan framemot att få börja nyttja vår nya fina anläggning som kommer underlätta vår övningsverksamhet oerhört för både instruktörer och övningsdeltagare. En grovlektionssal har inrättats på våning två i klimathuset med en appeltv för att underlätta övnings och utbildningsverksamheten. Ex. kan vara att filma rökdykning i klimathuset för att direkt efter gå upp i lektionssalen och ge feedback. Det pågår arbete med att få iordning verkstad och tvätthall där vi dragit in vatten och avlopp och påbörjat installation av tryckluft och inventarier. I övrigt har en allmän uppstädning av övningsområdet gjorts även om det återstår en del.

Kompetensutveckling

Under 2018 har även flera kompetensutvecklingsinsatser genomförts för olika medarbetare i förbundet och här följer några exempel;

- Vid skadeplats konferensen i Helsingborg deltog fyra personer

- Fem medarbetare har deltagit vid brandbefälsmötet i Helsingborg, som är en konferens för brandbefäl från hela Sverige.
- En tvådagars arbetsledare utbildning med nio deltagande från olika stationer i förbundet genomfördes i Östersund under våren.
- Det har påbörjats ett samarbete med polisens alpina grupp där våra två huvudinstruktörer medverkat vid vinschövningar från helikopter.

Avdelningen har även genomfört flera personalutvecklingsinsatser under 2018 såsom:

- En stor satsning på all personal att öva halkkörning under kontrollerade former på Jämt-halkans övningsanläggning utanför Östersund. Övningen har emottagits mycket positivt där deltagarna fått bättre förståelse att framförallt framföra tunga fordon vid mycket halt vinterväglag.
- I januari implementerades ett nytt verksamhetssystem Daedalus. Under första delen av året har avdelningen prioriterat inkörningen av händelserapport för att under senare halvan köra igång aktivitetsregistreringar på vissa stationer för att från årsskiftet köra det fullt ut på alla stationer.
- Efter beslut i början på året att återinföra preparand har vi genomfört fyra preparandutbildningar varav en genomfördes med två första veckorna i Härjedalen för att avslutas med de praktiska delarna i Östersund.

Förebyggande verksamhet

Året har präglats av minskade personalresurser och sommarens skogsbränder som också tog stora delar av hösten i anspråk. Två av avdelningens sju medarbetare valde att säga upp sig för nya utmaningar, en medarbetare var föräldraledig under årets första åtta månader. Under året lyckades vi endast anställa en person till avdelningen. Att även kansliet hade personalomsättning påverkade avdelningens medarbetare som fick ta ett större administrativt ansvar. Införandet av ett nytt verksamhetssystem, Daedalos, innebar merarbete under en tid men vi hoppas att detta på sikt gör att vi kan jobba mer effektivt.

Kompetensutveckling har skett genom fortbildning inom olika områden som brandlarmanläggningar, dammsäkerhet, ledarskap och säkerhetsskydd. Vi har deltagit vid ett antal konferenser som bland annat handlat om sotning och brandskyddskontroll och anlagda bränder i skolmiljö. Dessutom arrangerade vi själva en konferens där samtliga räddningstjänster i Jämtland och Västernorrland var inbjudna, syftet var att utveckla samverkan inom alla områden inom den förebyggande verksamheten.

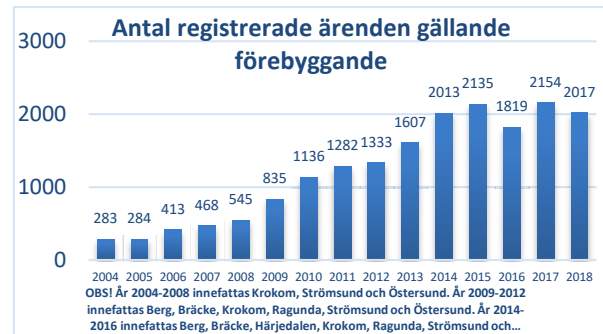

Roger Ohlsson på jobb och karriärmässa i Vemdalen

Rådgivning

En stor del av Räddningstjänstens rådgivande roll består av att besvara remisser från andra myndigheter och organisationer. De flesta remisserna kommer från Polisen och kommunernas alkoholhandläggare samt plan- och bygglovshandläggare. Vi har även deltagit på plan- och bygglovsmöten och på andra sätt haft kontakt med ägarkommunerna för att på så sätt kunna fånga upp brandskyddsfrågor i ett tidigt

skede. I syfte att kvalitetssäkra arbetet och samtidigt förenkla administrationen pågår ett arbete med att utveckla våra rutiner för remisshantering. Antalet registrerade ärenden i vårt verksamhetssystem har under året varit 2017.

Kommunal samverkan

Utöver remisshantering som beskrivs ovan samverkar vi med kommunerna inom ett antal områden. Vi träffar kommunernas säkerhetssamordnare regelbundet och samverkar där inom alla frågor som berör kommunernas säkerhet. Under året som gått och kommande år ligger kommunernas fokus på civilt försvar, säkerhetsskydd och informationssäkerhet.

Under hösten har två grupper inom hemtjänsten i Östersunds kommun startat upp arbetet med individanpassat brandskydd i boendemiljö där räddningstjänsten också har deltagit vid utbildning av dessa två grupper. Hemtjänstpersonalen genomför nu en riskinventering hos alla medborgare med hemtjänststöd inom sitt område. Till hjälp har personalen en checklista och underlaget ska sedan användas för att bedöma om eventuella åtgärder ska sättas in. Efter att pilotprojektet är genomfört görs eventuella justeringar innan arbets sättet lanseras inom alla hemtjänstgrupper i kommunen. Tanken är sedan att denna modell kan användas av alla kommuner inom förbundet som vill arbeta med individanpassat brandskydd.

Ett projekt kring tillfälligt boende bedrivs sedan tidigare, projektets mål är att sammanställa de brandskydds krav som ställs på olika typer av tillfälliga boenden, så kallade turistboenden. Syftet är att underlätta i samarbetet med kommunerna i byggprocessen samt vid tillsyn enligt LSO. Tanken är också att de som förmedlar boenden ska kunna använda sammanställningen som en kravspecifikation på de boenden som hyrs ut. Som ett led i projektet har räddningstjänsten också tagit fram informationsmaterial som riktar sig till privatpersoner som hyr ut sina bostäder

under skidskytte-VM i Östersund 2019.

Kommunerna har möjlighet att köpa olika typer av brandutbildningar av Räddningstjänsten. En utbildning i systematiskt brandskyddsarbete (SBA) är framtagen av oss i samarbete med Brandskyddsföreningen och genomförs av personal från förebyggandeavdelningen. I samband med en förändring av utbildningsmaterialet gjordes även utbildningsformen om. Ändringarna har mottagits väl av kommunerna och kursdeltagarna, efterfrågan på SBA-utbildningar för medlemskommunerna har ökat kraftigt.

ZamZynZ är ett samarbete mellan räddningstjänsterna, Polisen, länets kommuner, Länsförsäkringar Jämtland och Brandskyddsföreningen Jämtland och har som mål att minska antalet anlagda bränder i skolbyggnader. Under året har det inträffat ett antal incidenter som rapporterats via det gemensamma telefonnumret och räddningstjänsten har deltagit på möten med berörda och gjort punktinsatser på vissa utsatta skolor.

Sotning och brandskyddskontroll

Två möten har genomförts med våra skorstensfejarmästare för att följa upp och utveckla verksamheten. Höstens möte genomfördes som ett seminarium och då var även samtliga tekniker som genomför brandskyddskontroller inbjudna. En person från Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) deltog som föredragshållare. 34 nya förelägganden har inkommit under året och samtliga förelägganden följs upp fortlöpande.

Under hösten tog vi fram en rutin tillsammans med sotarna och Brandskyddsföreningen som innebär att teknikern kontrollerar brandskyddet i bostaden i samband med brandskyddskontroll. Teknikern delar även ut skriftlig information om hemmets brandskydd. Under 2018 användes rutinen enbart i tre sotningsdistrikt men kommer under 2019 att utökas till hela länet. Antalet inkomna ansökningar och beslut om egenotning fördelades enligt tabell:

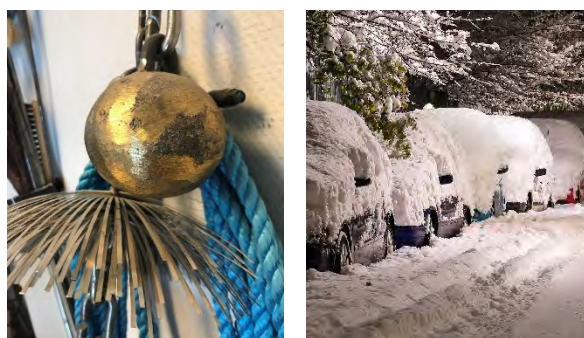
Egenotning	Antal inkomna ansökningar under året	Antal beslut under året		
		Medgivande	Avslag	Återkallat medgivande
	46	23	5	4

Riskhantering

Under 2018 planerades två aktiviteter som kommer att ligga till grund för kommande handlingsprogram.

- Då vi tidigare har identifierat brister i målformulering i gällande handlingsprogram har ett samarbete med Mittuniversitet genomförts. Inom ramen för en B-uppsats har förslag för bättre målformuleringar tagits fram. Arbetet kommer att ligga till grund för det nya handlingsprogrammet som ska tas fram under 2019.
- Arbete med att ta fram en riskanalys påbörjades. Vi hade planerat att ta fram den helt i egen regi men på grund av personalsituationen och skogsbränderna valde vi att ta hjälp av en extern konsult. Analysen förväntas vara helt klar under januari 2019.

Under vintern 17/18 har en genomgång av samtliga uppställningsplatser för höjdfordon genomförts. Kontrollerna visade att det fanns flertalet uppställningsplatser som inte var användbara för vårt höjdfordon, vilket ger följden att boende över fjärde våningen inte har tillgång till en sekundär utrymningsväg. Det vanligaste felet var brister i snöröjningen samt stenar som lagts ut på räddningsvägen. Inför vintern 18/19 har en kontakt tagits med respektive fastighetsägare där vi informerat om vikten av att uppställningsplatserna kan nyttjas i händelse av brand. Fortsatta kontroller kommer att göras med hjälp av skiftpersonal under vintern.

Tillsyner

I gällande handlingsprogram står det ” Alla verksamheter som omfattas av kravet att lämna in en skriftlig redogörelse ska besökas minst vart fjärde år”. Beträffande tillsyn LBE prioriteras de verksamheter som har tillstånd till hantering av brandfarlig eller explosiv vara. Samtliga verksamheter med tillstånd (som kan tillsynas) ska ha minst ett tillsynsbesök under tillståndets giltighetstid. För att uppfylla detta bör vi årligen genomföra ca 300 tillsyner enligt LSO och ca 75 tillsyner enligt LBE.

Tillsyner har i huvudsak skett på förskolor och skolor eftersom det var årets tema. Vanliga brister som uppmärksammats är bland annat att dörrar i brandcellsgränser inte hålls stängda, att det fattas anordningar för tidig varning i händelse av brand, att det är långa gångavstånd till utrymningsvägar samt att det systematiska brandskyddsarbetet inte fungerar som önskat. Dessa brister följs antingen upp vid nästa tillsynsbesök eller genom att tillsynsför rättaren utfärdar ett föreläggande.

Arbetet med att kvalitetssäkra tillsynsverksamheten fortsätter i samarbete med projektgruppen för tillsyn Jämtland/Västernorrland där man bland annat arbetar med att ta fram standardtexter för anmärkningar i samband med tillsyn.

Inför 2018 bedömdes det realistiskt att hinna med 150 tillsyner enligt LSO och 75 tillsyner enligt LBE men på grund av minskade personalresurser genomfördes mindre än hälften av de planerade tillsynerna, se tabell nedan.

Tillsyner i förbundet	Tillsyn LSO 2:2		Tillsyn LSO 2:4		Tillsyn LBE	
	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda
Totalt	225	86	8	4	75	13

Automatiska brandlarm

Många verksamheter och företag vill att deras brandlarm ska vara direktkopplat till oss via SOS, ett fåtal verksamheter måste ha larmet vidarekopplat av säkerhetsskäl. Sen ett antal år tillbaka kräver vi att larm som är vidarekopplade ska vara besiktigade enligt regelverket SBF110 och att det tecknas avtal med oss, ett avtal för varje objekt.

Vid årets slut hade vi 624 objekt inkopplade men endast 365 av dessa hade giltigt avtal. Arbetet med att kvalitetssäkra rutinerna med automatiska brandlarm är mycket tidskrävande. Inför året hade sex aktiviteter planerats för att förbättra kvalitetsarbetet men endast två av dessa genomfördes.

- Vi introducerade en handläggare som kommer att arbeta med detta ca 20% av sin tid.
- Den skriftliga rutinen för handläggning av automatiska brandlarm har uppdaterats så att den överensstämmer med det nya verksamhetssystemet Daedalus

Kommunerna är de objektsägare som har flest brandlarm inkopplade. Vi träffar varje kommun årligen för att stämma av rutiner och skriva avtal på de anläggningar som uppfyller kraven enligt SBF 110.

Förutom att handlägga inkomna ansökningar har vi under året haft två prioriterade aktiviteter. Den första ”Omarbeta befintlig rutin för handläggning av tillstånd till hantering av brandfarliga varor till en verksamhetsrutin.” har inte blivit utförd medan den andra ”Introducera och utbilda ytterligare en person i handläggning av tillstånd till hantering av explosiva varor.” har genomförts till viss del då arbetet har påbörjats.

Tillstånd

Räddningstjänsten handlägger tillståndsärenden enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) beträffande egenotning.

Antalet förväntade ansökning, hur många ansökningar som kommit in och hur många beslut som fattats redovisas i tabellen nedan.

Som framgår av tabellen har antalet ansökningar som kommit in varit i paritet med det förväntade antalet. Även antalet beslut är i samma storleksordning som antalet inkomna ansökningar. Dock innebär ju inte detta att det fattats beslut gällande i stort sett alla ansökningar från 2018 utan här finns ju även ärenden från tidigare år med likväl som att ärenden från 2018 ännu inte gått till beslut. Det finns ett stort antal öppna ärenden (totalt 87 stycken) där handläggning pågår.

Att ovan nämnda rutin ej blivit omarbetad beror till viss del på att uppdaterad lagstiftning väntas vara på plats först under 2019. MSB har sedan ett antal år tillbaka bedrivit ett omfattande arbete med revidering av gällande lagstiftning inom LBE-området. Under 2017 skickades förslag till nya föreskrifter ut gällande hantering av brandfarlig gas och brandfarliga aerosoler samt brandfarliga vätskor. Dessa förslag fick omfattande kritik och MSB har efter detta valt att ta ett omtag gällande framtagandet av nämnda föreskrifter. Räddningstjänsten Jämtland finns med i detta arbete då en representant från oss sitter med i den expertgrupp tillsammans med deltagare från flera räddningstjänster i Sverige som bistår MSB.

Att introduktionen och utbildningen av ytterligare en person i handläggning av tillstånd till hantering av explosiva varor ej slutförts beror till största del på personalomsättning på avdelningen.

	Inkomna ansökningar under året						Antal beslut		
	Förväntat			Antal			Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt
	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt			
Totalt	65	29	91	51	32	83	50	30	80

Fördelning över antalet inkomna ansökningar samt antalet beslut gällande hantering av brandfarliga och explosiva varor. Under året har åtta ärenden avslutats utan att gå till beslut.

Administrativverksamhet

Förbundskansliet

Administration

Förutom handläggning av ärenden inom ekonomi, personal, information och administration har mycket av kansliets arbete kretsats kring intrimning av nya arbetsrutiner i det nya verksamhetssystemet Daedalos samt att inleda verksamhetsanpassningar mot den nya dataskyddsförordningen GDPR. Under våren gick en av administratörerna i pension samtidigt som ett rekryteringsarbete pågick. Tjänsten tillsattes i september av Helena Fjellström.

Helena Fjellström

Sommarens många bränder medförde att avdelningen under hösten fick göra flera omprioriteringar i verksamheten då fokus blev att ta fram utförliga kostnadsunderlag för återsökning av ersättning från MSB. Avdelningen var även tvungen att ta in en tidigare anställd som konsult för att klara av allt extraarbete.

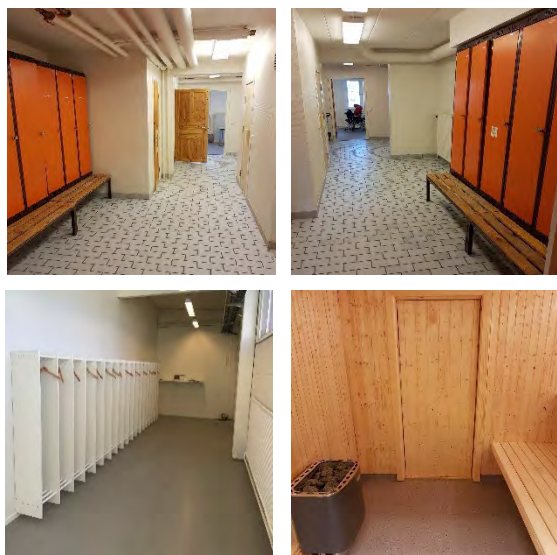
Arbetsmiljö

Fysisk arbetsmiljö

På fastighetssidan fortgår jämställdhetsarbetet med att försöka få fler stationer med separata omklädningsrum med dusch för kvinnor samt att separera larmställen från vagnhallen ur ett friska brandmän perspektiv. I Hede flyttade personalen i oktober in i nyrenoverade och verksamhetsanpassade lokaler i en privatägd grannfastighet. Lokalerna följer det koncept förbundet eftersträvar med omklädningsrum och dusch för både män och kvinnor samt att larmställen är separerade i eget rum från vagnhallen.

Nya Hede brandstation

Invändiga bilder på nya Hede brandstation

I tabellen framgår ett urval på fler och mindre arbetsmiljöåtgärder som pågår eller genomförts under året på förbundets stationer.

Station	Arbetsmiljöåtgärder 2018
Östersund	Omstrukturering av brandställrum med ny inredning. Luftförbättring i logement.
Svenstavik	Kodlås är installerat och nya dam omklädningskåp.
Stugun	Nytt kodlås.
Sveg	Underskåp och bänkskiva till dagrum.
Änge	Ytterdörr till vagnhall är bytt samt mindre eljobb.
Strömsund	Målning av väggar i tre rum.
Myrviken	Nytt golvgaller till golvbrunn i vagnhall.
Lit	Nytt kodlås samt några mindre eljobb.
Brunflo	Kodlås är installerat och nytt torkskåp är beställt.
Gällö	Nya omklädningskåp för dam och herr.
Bispgården	Nya omklädningskåp för dam och herr.
Kälarne	Värmesystem i vagnhall är lagat.
Ytterhogdal	Klädhängare och omklädningskåp.

På brandstationen i Lit är ett omklädningsrum med dusch och toalett för kvinnor iordningställt och larmställen är flyttade från vagnhallen. I Föllinge har ett nytt hyresavtal tagits fram samt en mindre ombyggnation har påbörjats för att dela av omklädningsrummet och skapa en egen del åt kvinnor samt ett separat rum åt larmställen. Även på stationen i Vemdalen pågår en liten ombyggnation med att separera larmställen från vagnhallen. I Änge har ett nytt hyresavtal tagits fram samt nya bord och stolar är införskaffade till lektionssalen. I Bräcke brandstation är renoveringen av kontor, toaletter och korridor nästan helt färdigt, en mindre del av arbetet blev emellertid avbrutet av en vattenskada i taket.

Hotagens brandstation drabbades också av en mindre vattenskada i taket av den stora mängden vårsnö. På Strömsunds station uppstod ett inre vattenläckage och dialog pågår med försäkringsbolag. För stationen i Funäsdalen pågår diskussioner om olika alternativa förslag för ombyggnation och för värnet i Rönnöfors är hyresavtalet uppsagt för omförhandling.

För stationerna i Brunflo, Hammerdal och Gällö är behovet av nödvändiga lokalanpassningar och förbättringsåtgärder mycket stort. Ett prioriteringsarbete pågår och samtal förs med berörda medlemskommuner om lokalanpassningar som behöver vidtas.

Miljö

Av miljöhandlingsplanens fastslagna miljöåtgärder har flera genomförts eller påbörjats; på Furulund har gasolanvändningen blivit betydligt lägre då Klimatvillan används i huvudsak vid varma rökövningar, arbetet med att implementera egenkontroll på övningsområdet pågår, ett eget reningsverk har installerats på Furulund för avloppsvatten från alla maskiner som används vid återställning av smutsig utrustning. Arbetet med att montera en egen dieseltank för fordons-bränsle på Trygghetens hus har genomförts. Repetitionsutbildning i miljötänk operativ räddningstjänst har skett under året. Förbundets el-cyklar på Trygghetens hus används allt flitigare till möten med kortare avstånd. Förbundets energiförbrukning i stationer och värn med egna abonnemang visar att förbrukningen totalt ökat med 3,0 % jämfört med 2017.

Förevisning för direktionen av nya reningsverket på Furulund

Kommunikation och information

2018 blev ett spännande år kommunikationsmässigt. Sommarens händelser ledde till att vår skara av följare växte mycket. Det hjälper oss att nå ut till mer då våra budskap får större spridning när fler delar och gillar. Under året har vi gått från ungefär 1000 till 7000 följare på Facebook, varav 5000 nya anslöt under skogsbränderna. Då nådde förbundet en halv miljon människor via våra Facebook-inlägg.

Olika förebyggandekampanjer har följt förbundets årshjul med säsongsinriktad information till innevånarna. Kampanjernas målsättning är att minska antalet bränder och olyckor. Informationen gick ut via vår externa hemsida, Facebooksida samt via TV-skärmar på Mittuniversitetet. Förbundet har även deltagit med personal i "Sveriges största brandövning" arrangerad av Länsförsäkringar samt vid mässorna "Jämtlands hem och villamässa", "Lodge & Lya" och varit med på familjedagen vid travet i Östersund. Personal har varit med i radio, TV och tidningar när möjligheten funnits, i många fall har media snappat upp den information vi lagt ut i våra kanaler. Trygghetens hus har öppet hus vartannat år och 2018 blev det besöksrekord. Mycket troligt beror ökningen på all den synlighet sommarens skogsbränder bjöd på och att vi når så många fler följare nu. Antalet besökare 2016 var 2 000 och 2018 kom hela ca 5 000 personer.

Under maj månad deltog vår kommunikatör i kursen Kriskommunikation hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Under juli månad ställdes vår förmåga att kriskommunicera på prov och arbetet har fått mycket positiv återkoppling, både från innevånare och andra aktörer. Räddningschefen och kommunikatören har blivit inbjudna att tala vid en konferens om naturkatastrofer.

Förbundets kommunikatör ingår i tre nätverk för kommunikationsfrågor. Länsstyrelsen leder en grupp med kriskommunikatörer från bland annat länets kommuner och blåljusverksamheter, de har haft två träffar 2018. Länets kommuner samt räddningstjänsten ingår också i nätverket "CMS-samverkan". Vi använder samma system för webbsidorna och hjälper varandra att ha koll på nya lagar och regler och exempelvis "webbdirektivet". CMS-samverkan hade två träffar 2018. Under hösten deltog kommunikatören även i en träff med nätverket för kommunikatörer inom räddningstjänsten. Hon höll föredrag om vårt arbete med rekrytering av RiB och kommunikationen vid skogsbränderna.

Michael Magnusson, Hampus Grande, Patrik Bäckman, Mattias Olofsson, Lars Åke Nordström och Fredrik Rubensson från Gällö bra... Läsa vidare

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · 19 juli kl. 14:55 · G
Viktigt meddelande till allmänheten. VMA. Akut strömbomb av Huskolan med omnejd vid länsgården i Ljusdals och Härjedalens kommuner. På grund av skogsbrand uppmanar räddningstjänsten alla boende på båda sidorna om Ljusnan att lämna området för evakueringen. Samlingsplats är Svegs flygplats. För mer information lysna på Sveriges Radio P4 Jämtland.
<https://sverigesradio.se/>

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · 17 juli kl. 17:56 · G
De polska resurserna anläst till Sverige. Inriktningen är att de ska hjälpa till med brandbekämpningen i Storbratan och Lillåsen/Få. Räddningstjänsten Jämtland och har hållit ställningarna. Under lång tid. Nu får de en liten vila och att rusta upp och återställa sin beredskap. Mycket bra jobbat!

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · 20 juli kl. 18:28 · G
Det är många fastighetsägare som är drabbade av skogsbränderna i länet. Räddningstjänsten kontaktar i samarbete med försäkringsbolagens restvärdesledare, de fastighetsägare som berörs.

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · 22 juli kl. 14:31 · G
Ta del av information om läget med skogsbränderna i denna inspelning från preskonferensen i Trygghetens hus, Östersund, söndag 22 juli klockan 14. Deltagare är landshovding Jöran Högglund och representanter från Räddningstjänsten Jämtland och Polisen

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · 19 juli kl. 07:18 · G
Ännu en skogsbrandsdepå, med tre containers, har kommit till länet. Den är just nu i Östersund, och materialet för skogsbrandsbekämpning ska fördelas till de nästa mistolpe. Märknadsför inlägg

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · 19 juli kl. 07:18 · G
Ännu en skogsbrandsdepå, med tre containers, har kommit till länet. Den är just nu i Östersund, och materialet för skogsbrandsbekämpning ska fördelas till de nästa mistolpe. Märknadsför inlägg

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · 19 juli kl. 07:18 · G
Ännu en skogsbrandsdepå, med tre containers, har kommit till länet. Den är just nu i Östersund, och materialet för skogsbrandsbekämpning ska fördelas till de nästa mistolpe. Märknadsför inlägg

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · 19 juli kl. 07:18 · G
Ännu en skogsbrandsdepå, med tre containers, har kommit till länet. Den är just nu i Östersund, och materialet för skogsbrandsbekämpning ska fördelas till de nästa mistolpe. Märknadsför inlägg

Årsredovisning 2018

Under året har mycket av arbetet lagts på rekrytering. Utöver kampanjer på vår webb och Facebook och synligheten på mässor och i media har vi även haft öppet hus, eller rekryteringskvällar, på stationerna i Stugun, Bräcke, Funäsdalen, Vemdalen och Krokoms. En bidragande faktor till framgångarna verkar också vara synligheten och tillfället att "prova på riktigt" under sommarens skogsbränder. Under året har kommunikation även deltagit i marknadsföring för rekryterande av en administratör, brandingenjör, sommarvikarier samt HR-generalist. Tre nummer av personaltidningen Brandposten har producerats och distribuerats framför allt digitalt för att effektivt nå alla medarbetare. Tidningens innehåll och utseende utvecklas för varje nummer. En ny struktur för personalhemsidan är framtagen för att skapa tydliga ingångar och bättre överblick.

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 18 januari ·

Rikssåklagaren Anders Perklev har föreslagit att blåljussabotage ska bli ett nytt brott. Vår förbundschef Lars Nyman har blivit intervjuad i frågan och ger

"Blir blåljussabotage införd i brottsbalken blir det straffbart att angripa eller störa polis, räddningstjänst eller ambulanssjukvård på ett sätt som hindrar eller försenar deras arbete. Straffet föreslås bli upp till fyra års fängelse och i grova fall upp till livstids fängelse."

Blåljussabotage föreslås bli nytt brott – räddningschefen: "Det ska absolut vara straffbart"
Rikssåklagaren Anders Perklev har föreslagit att blåljussabotage ska bli ett nytt brott. Ett förslag som uppskattas av OPSE

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · 17 april ·

"Vi är många här i Marks kommun som gärna vill tacka er i Sveg i samband med bussolyckan den 2 april för ett år sedan. Tio timmar hade vi till var son innan vi var framme hos honom. En hel dag hjälpte ni honom. Det var en grym bilresa för oss men jag kände att han var i trygga händer..."

Stort Tack!

Vår omtanke - Din trygghet

Jämtland behöver fler brandmän
Vill Du öka tryggheten i samhället och ha ett utvecklande extraknäck?

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 24 januari ·

Idag står brandmännen Mikael Elf och Anders Boje i vår monter på Jämtlands Hem&Villamässa. De informerar och svarar på frågor om brandsäkerhet i hemmet.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN JÄMTLAND

Msb.se - GRiB - ny utbildning
Från 2018 erbjuder MSB den nya utbildningen Grundutbildning för räddningstjänstpersonal

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 14 mars kl. 08:54 ·

Mycket snö och värmande sol - värissarna kan vara förrädiska. Ta det säkra före det osäkra och var aldrig ensam ute på isen.

Säker på isen - Räddningstjänsten Jämtland
Solen kan påverka isen på djupet utan att det syns på ytan. Efter en hel

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin [?] · den 6 januari ·

Det förväntas bli storm i länet söndag 7 januari. Hårda vindar beräknas blåsa in från väster och svepa över länet framförallt mellan klockan 11-19. Läs mer via länken och dela gärna till dina vänner.

Varning för storm i Jämtlands län - Räddningstjänsten Jämtland
Under söndag 7 januari förväntas Jämtlands län drabbas av storm och stormbyar. SMHI har under förmiddagen lördag 6 januari gått ut med tre klass 2 varningar för

BRANDPOSTEN
Nr 1 • 2018 För dig som är en del av Räddningstjänsten Jämtland

Bättre arbetsmiljö 2018
Tyck till om RIB 19

Ny personal i förbundet
Fortsatta satsningar på rekrytering

BRANDPOSTEN
Nr 2 • 2018 För dig som är en del av Räddningstjänsten Jämtland

Resurs för skogsbränder

Vem är Kepsen?

Rapport från rekryteringsprojektet

BRANDPOSTEN
Nr 3 • 2018 För dig som är en del av Räddningstjänsten Jämtland

Utmanande men framgångsrikt år 2018

Lärdomar av incidenter

Förtydligad process kring rekrytering

Vår kriskommunikation

Personal

Antal anställda

Antalet anställda inom förbundet var vid årets slut 458 personer. Av dessa var 59 tillsvidare-anställda och 355 tillsvidareanställda på beredskapstjänst inom deltidskåren. Antalet visstids-anställda i Östersund var 3 personer och 41 personer inom deltidskåren. Sju personer, med anställningstid mer än 20 år, har av olika anledningar valt att avsluta sin tjänstgöring åt räddningstjänstförbundet.

Övertid

Antalet övertidstimmar redovisas för heltidsanställda i förbundet och de uppgår till 5 828 timmar under året. Det är en ökning med 4 002 timmar i jämförelse med föregående år. Orsaken beror i huvudsak av allt extraarbetet som skedde i samband med sommarens många mark och skogsbränder. Kostnaden för övertid (enkel och kvalificerad) för året uppgår till ca 3,3 mnkr inklusive PO jämfört med 978 tkr 2017.

Övertid	2018	2017	2016
Enkel övertid	787	323	584
Kvalificerad övertid	5 041	1 503	1 650
Summa	5 828	1 826	2 234

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas för heltidsanställda i förbundet under året. Sjukfrånvaron uppgick till 2,7 %, vilket är en ökning med 1,4 procentenhet jämfört med motsvarande period i fjol. Orsaken till detta är den influensa som drabbade en stor del medarbetare under våren framförallt inom den operativa verksamheten, samt att en medarbetare varit långtidssjukskriven.

Olyckor och tillbud

I förbundets system för att rapportera tillbud och arbetsskador RIA (räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö) har det under 2018 totalt rapporterats 30 (40) händelser, 19 (15) olycksfall, 8 (18) tillbud och 3 (7) riskobservationer. Inom parantes är motsvarande värde för 2017. Ingen av de rapporterade händelserna har bedömts som allvarlig och anmälts till Arbetsmiljöverket.

Pension

Inom räddningstjänsten har heltidsbrandman som arbetat minst 25 år i utryckningstjänst rätt till särskild avtalspension (SAP) från och med 58 års ålder. Under 2018 har ingen ny medarbetare tagit ut SAP inom heltidskåren. 2018-12-31 betalades SAP till sex personer och sex personer erhöll ålderspension.

Statistik personal

	2018	2017	2016	2015	
Antal anställda	Antal anställda den 31/12	458	419	460	459
	Tillsvidareanställda i Östersund	59	59	58	54
	Visstidsanställda i Östersund	3	3	0	2
	Tillsvidareanställda RiB	355	360	342	350
	Visstidsanställda RiB	41	29	60	53
	Räddningsvärn	68-80	68-80	68-80	68-80
	Långtidssjuka	1	0	0	0
	Medelsysselsättningsgrad i %	99,1%	99,3%	99,3%	99,3%
	Kvinnor (tillsvidareanställda)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Män (tillsvidareanställda)	99,0%	99,2%	99,2%	99,2%
	Könsfördelning				
	Kvinnor (tillsvidare & visstid)	68	57	58	56
	Män (tillsvidare & visstid)	390	362	342	348
	Kvinnor i %	14,9%	13,6%	14,5%	13,8%
	Män i %	85,1%	86,4%	85,5%	86,2%
	Medelålder totalt	46,2	44,5	43,9	41,9
	Kvinnor	45,6	43,0	43,7	39,5
Män	46,3	44,7	44,0	42,3	
	2018	2017	2016	2015	
Personalomsättning	Slutat under året (heltid + deltid)	59	60	50	57
	Kvinnor	14	6	12	9
	Män	45	54	38	48
	Nyanställda (heltid + deltid)	63	41	44	37
	Kvinnor	17	6	6	10
	Män	46	35	38	27
	Personalomsättning i %	3,6%	3,4%	1,5%	3,5%*
	2018	2017	2016	2015	
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i % (heltid)	2,7	1,5	1,4	1,8
	varav långtidssjuka i %	35,7	8,8	30,9	59,5
	Kvinnor i %	2,3	2,9	2,8	4,8
	Män i %	2,8	1,3	1,2	1,5
	Åldersindelning (heltid)				
	Yngre än 29 år i %	0	0	0	4,4
	30-49 år i %	1,2	1,5	0	1,1
50 år och äldre i %	5,5	1,8	2,4	2,3	

Resultat och ställning

Resultaträkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2018-12-31	Budget 2018-12-31	Bokslut 2017-12-31
Verksamhetens intäkter	1	76 064,8	6 508,3	7 961,3
Verksamhetens kostnader	2	-195 153,5	-126 745,4	-123 976,0
Avskrivningar	3	-6 825,1	-5 900,0	-5 506,9
Verksamhetens nettokostnader		-125 913,7	-126 137,1	-121 521,6
Kommunbidrag	4	128 244,7	125 391,9	124 031,2
Finansiella intäkter	5	0,0	1 390,2	0,5
Finansiella kostnader	6	-617,9	-645,0	-599,3
Årets resultat		1 713,1	0,0	1 910,8

Årets resultat

För 2018 redovisar förbundet ett positivt resultat på 1,7 mnkr, vilket överensstämmer med den överskottsprognos som lämnades i delårsrapporten per augusti. Det redovisade överskottet kombinerat med att förbundet klarar av att finansiera en ökad hyreskostnad av Furulunds nybyggda personal- och servicehus gör att de finansiella målen med betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås.

I förbundets redovisning finns flera stora kostnadsavvikelser med anledning av sommarens alla mark och skogsbränder. Bränderna är att betrakta som extraordinära händelser och redovisas som jämförelsestörande poster på ett flertal ställen i redovisningen. Det gör att många belopp är svåra att jämföra med föregående års resultat. Bränderna som varade under perioden 12-29 juli samt en brand utanför Kälarne i juni överstiger medlemskommunernas egna självrisker. Dessa har förbundet enligt LSO 2;3 Ersättning för räddningstjänst, rätt att få statlig ersättning för. Förbundet har hittills skickat in nio ansökningar om ersättning till MSB, varav tre är under behandling hos MSB och fordringsförda i bokslutet. Fordran mot MSB uppgår till ca 3 mnkr. MSB:s ersättningar finns redovisade under verksamhetens intäkter och posten bidrag preciserad i not 1. Kostnaderna härrörande bränderna finns redovisade på flera olika konton och kostnadsslag och redovisas under verksamhetens kostnader preciserade i not 2. Arbetet med att återsöka berörda skogsbrandskostnader kommer att fortgå under 2019 fram tills att olika ersättningsanspråk helt upphört att inkomma till förbundet.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 76 mnkr och överstiger budget med 69,5 mnkr. Med MSB:s kostnadsersättningar uppgår förbundets omsättning till 204,3 mnkr jämfört med 131,9 mnkr 2017. Kommunbidragen är förbundets största intäktspost och uppgick till 128,2 mnkr. MSB:s utbetalda ersättningar gör att medlemsfinansieringen av förbundets totala kostnader minskar till 62,8 % jämfört med 95,3 % 2017.

Förbundets intäkter för larm är högre för både automatlarm och IVPA-larm, vilket även återspeglas i en ökad utryckningskostnad på kostnadssidan. Högre intäkter finns även för externa arbeten (vägsanering och restvärdesräddning) och för försäljning av verksamhet (hämtning i terräng, brandvakt, lyfthjälp). För tillsyner och tillstånd avviker intäkterna negativt för tillsyner där intäkterna endast når upp till 36,6% av budgeterat. För tillstånd LBE finns däremot högre intäkter av fler tecknade avtal. Kraftigt högre intäkter finns från försäljning av utbildning då förbundet sålt fler utbildningar till förbundets medlemskommuner och företag. Rejält högre intäkter finns även för försäljningar av gamla och uttjänta fordon som genererat högre intäkter än väntat. För bidrag pensioner blev den långsiktiga intäktsfordran för särskild avtalspension (SAP) mot Östersunds kommun högre då skuldförändringen ökat.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 195,1 mnkr vilket är 68,4 mnkr tkr högre än budgeterat. Med anledning av skogsbränderna finns stora avvikelser inom flera kostnadsslag i redovisningen. Största berörda kostnadsavvikelsena finns inom

löner, fordon, driftkostnader och köp av övriga främmande tjänster där huvuddelen av kostnadsökningarna förklaras av sommarens bränder. Hittills redovisade kostnader till MSB uppgår till 71,6 mnkr. Inom personalkostnaderna har en kraftig kostnadsökning skett för förbundets pensionskostnader där framförallt kostnaden för ny intjänad pension blivit högre i KPA:s decemberberäkning. Inom lokalkostnaderna finns högre kostnader för lokalhyror, lokalvård och för fastighetsunderhåll där några extra mindre el- och byggåtgärder samt inventarieköp till omklädningsrum har genomförts. Flera extra byggåtgärder finns även utförda och påbörjade på övningsområdet Furulund. Inom driften har mycket av sommarens förstörda utrustning och räddningsmaterial återanskaffats och förstärkts för miljonbelopp. På IT-sidan finns framförallt högre kostnader av ett serverhaveri samt av installation av bättre IT-kommunikationslösning på Furulund. För förbundets fordon är kostnaderna mycket högre för främst reparation och underhåll, service, fordonsanpassningar, däck och drivmedel. Mycket beror av sommarens många bränder där majoriteten av förbundets fordon användes frekvent.

Driftredovisning

Driftredovisning (Tkr)	Not	Utfall 2018-12-31	Årsbudget	Utfall 2017-12-31
Intäkter				
Tillsyn & tillstånd	1	481,5	816,0	756,5
Automatlarm	1	2 917,7	2 805,0	3 251,9
Externa arbeten	1	633,8	300,0	434,6
Försäljning av verksamhet	1	328,1	301,0	325,7
IVPA	1	644,8	600,0	630,7
Utbildning	1	1 257,4	700,0	940,9
Övriga bidrag & intäkter*	1	69 801,6	986,3	1 621,0
Medlemsbidrag	4	125 392,0	125 391,9	122 679,0
Bidrag pensioner	4	2 852,7	1 390,2	1 352,2
Intäkter totalt		204 309,5	133 290,4	131 992,5
Kostnader				
Personal*	2	113 133,0	94 311,8	92 356,6
Lokaler	2	15 112,8	14 515,7	14 498,3
Fordon*	2	21 457,9	2 898,4	3 979,8
Driftkostnader*	2	24 884,4	9 764,5	9 539,9
Övriga främmande tjänster*	2	20 565,4	5 255,0	3 601,4
Avskrivningar*	3	6 825,1	5 900,0	5 506,9
Finansnetto	5+6	617,9	645,0	598,8
Kostnader totalt		202 596,4	133 290,4	130 081,7
Nettoresultat		1 713,1	0,0	1 910,8

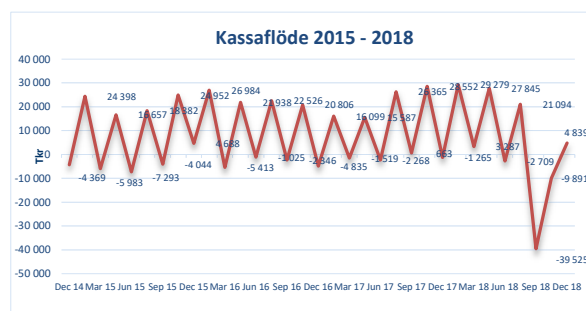
Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna inklusive gjorda nedskrivningar uppgår till 6 825,1 tkr vilket är 925,1 tkr högre än budget. Nedskrivningarna motsvarar ca 1,1 mnkr och har genomförts för återanskaffningskostnader av fem motorsprutor som förkommit i bränderna samt för en uppbrunnen servicebil. Nedskrivning av återanskaffningskostnaderna har skett för att matcha kostnaderna mot engångsersättningen från MSB och att inte belasta kommande verksamhetsår med extra avskrivningskostnader.

Finansnetto

Finansnettot uppgår till 617,9 tkr, vilket är 27,2 tkr lägre än budget. Högre bankkostnader kompenseras genom lägre finansiella kostnader för pensionskulden.

Likviditet

Årets positiva resultat och kvarvarande investeringsmedel stärker förbundets likviditet. Vid bokslutet uppgår förbundets kassa till +4,8 mnkr. Vid flera tillfällen de senaste åren har förbundet nyttjat sin checkkredit i slutet på varje kvartal vilket visas i diagrammet nedan. Sommarens många och kostnadskrävande skogsbränder medförde att förbundets likviditet blev extra ansträngd. En temporär höjning av checkkrediten från -10 till -40 mnkr var tvungen att genomföras under hösten för att inte riskera förbundets betalningsförmåga.

Förbundets likviditet har de senaste åren har genom positiva resultat ständigt

förbättrats och nivån på nyttjandet av checkkrediteten har blivit lägre.

Målsättningen är att kontinuerligt stärka likviditeten för att inom en snar framtid komma ifrån användandet av checkkrediten.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen skall förbundet ha en god ekonomisk hushållning. Ett minimikrav för detta är balanskravet. Enligt balanskravet ska intäkterna överstiga kostnaderna och ett negativt resultat efter balanskravsjusteringar ska regleras under de närmast följande tre åren. Balanskravsjusteringar innebär bland annat att vissa realisationsvinster inte tas med i bedömningen om årets resultat uppfyller balanskravet. Under 2018 avyttrade förbundet fordon och utrustning som genererade en reavinst på 1 128,9 tkr.

Balanskravsutredning	(Tkr)
Årets resultat	+1 713,1
- Realisationsvinster	-1 128,9
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	584,2
Öronmärkning av årets resultat	-550,0
Balanskravsresultat	34,2

Investeringsredovisning

För 2018 uppgår förbundets investeringsbudget till 7,0 mnkr, vidare fanns vid årets början kvarvarande investeringsmedel från 2017 på 3,5 mnkr. Under perioden har flera av årets planerade investeringar genomförts. Det nya höjdfordonet är levererat och utbildning har pågått under sommarperioden. Fordonet blev ca 400 tkr

Investeringar 2018 (Tkr)	Utfall 2018-12-31	Budget 2018
Höjdfordon	5 942	6 300
BAS 1	440	380
Utköp leasingfordon	288	270
Räddningsmaterial	142	50
Motorspruta	148	0
Summa	6 960	7 000
Disponering 2018 av kvarvarande Investeringsmedel 2017 (Tkr)	Utfall 2018-12-31	Budget 2018
Tankbil Svenstavik	389	500
Tankbil Stugun	825	850
Projekt terrängfordon	204	354
Byte av teknik RC	218	200
Styrcontainer Furulund	0	980
Etapp 2 investering Furulund	1 135	676
Summa	2 771	3 560
Totalt kvarvarande investeringsmedel	829	

billigare genom kompensation av förseningsavgifter. Tre leasade tjänstebilar har köpts ut, en värmekamera och en räddningspulka med kälke har införskaffats. En del av investeringsmedlen blev omfördelat för att köpa in en motorspruta till Krokoms tankbil vars pump havererade.

Av 2017 års kvarvarande investeringar har två begagnade lastväxlare köpts in. Till terrängfordonsprojektet har en ATV-vagn med kompletterande utrustning införskaffats. Projektet närmar sig slutet och planeras vara klart under början av 2019. En teknikuppgradering av räddningscentralen har skett på Trygghetens hus. Projektet har varit ett samarbetsprojekt och delfinansierats tillsammans med MSB, SOS, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Polismyndigheten och Region Jämtland-Härjedalen. Inom etapp två av investeringen på övningsområdet Furulund finns två stora tvättmaskiner, värmväxlare, högtryckskompressor, reningsverk samt två containrar. För att kunna finansiera hela maskinparken samt erforderlig utrustning har en omprioritering och omdisponering av investeringsmedel skett från projektet styrcontainer Furulund. Projektet utgår i sin helhet och medlen kommer istället användas till kompletterande åtgärder i förbättrings- och uppgraderingsarbetet av övningsområdet. Av förbundets samlade investeringsmedel för 2017 och 2018 finns 829 tkr kvar att använda.

Redovisningsprinciper

Allmänt

Den kommunala redovisningslagen stadgar bland annat att bokföring och redovisning ska ske enligt god redovisningssed. Innebörden i detta bestäms och utvecklas genom nya och förändrade rekommendationer och lagar eller genom att ny praxis uppstår. Förutom att redovisningen ska vara rättvisande finns övriga vägledande principer såsom försiktighets- och öppenhetsprincipen. Årsredovisningen är upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning. Förbundet följer i all väsentlighet rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan.

Jämförelsestörande poster

Särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och /eller finansieringsanalysen. Som jämförelsestörande betraktas betydande poster som är sällan förekommande.

Materiella anläggningstillgångar

Den ekonomiska livslängden för en anläggningstillgång ska uppgå till minst tre år och anskaffningsvärdet till minst ett basbelopp. Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planenliga avskrivningar det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivning börjar när anläggningarna tas i bruk. Komponentavskrivning tillämpas fr.o.m 2017 för tillgångar där skillnaden i värdeförbrukningen av betydande komponenter är väsentlig. Avskrivningstiderna som följs är med utgångspunkt från RKR:s idéskrift om avskrivningar. Följande avskrivningstider tillämpas:

- IT-utrustning 3-5 år.
- Maskiner 5-10 år.
- Inventarier 10-20 år.
- Räddningsmaterial och kommunikationsutrustning 10-20 år.
- Brand- och räddningsfordon (tungta fordon) 10-20 år.
- Terrängfordon, pickups, personbilar (lätta fordon) och släpvagnar 5-10 år.

Periodisering

I allt väsentligt har kostnader och intäkter hänförliga till redovisningsåret bokförts som sådana, det vill säga periodiserats. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar har värderats till lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har värderats. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden, det vill säga skulden till personalen för sparade semesterdagar och okompenserad övertid redovisas som kortfristig skuld. I skulden ingår även arbetsgivaravgifter.

Pensionsskuld

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som Jämtlands Räddningstjänstförbund har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt återfinns under raderna avsättningar för pensioner och kortfristiga skulder. Under avsättningar redovisas även pensionsskuldökningen för den del av utryckningspersonalen som har SAP-avtal. Dessa har rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Denna pensionsrätt inarbetas löpande av personalen och kostnadsförs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör KPA. Skuldökningen redovisas under verksamhetens kostnader förutom den finansiella delen som redovisas under finansiella kostnader. Pensionsrätt som inarbetats före 2004 och som vid förbandsbildningen övergick till anställning i Jämtlands Räddningstjänstförbund bekostas av medlemskommunerna. Detta innebär att förbundets pensionsskuld redovisas helt och hållet i balansräkningen.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Rekommendationen RKR 17 Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser normerar hur pensionsförpliktelser skall värderas i den kommunala redovisningen. KPA:s beräkning (RIPS 17) har använts för att ta fram skuldens storlek.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Förbundet följer inte RKR:s rekommendation 13.2 kring redovisning av hyres-/leasingavtal då samtliga avtal har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

Långfristiga skulder

Under långfristiga skulder redovisas reverslån för övertagna tillgångar mot tillkomna medlemskommuner. Lånen löper på tio års amorterings-takt.

Balansräkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Anläggningstillgångar			
Maskiner & inventarier	3	41 963,0	38 725,4
Finansiella anläggningstillgångar	7	13 881,0	12 151,3
Summa anläggningstillgångar		55 844,1	50 876,7
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	8	46 946,2	40 573,4
Kassa & Bank	9	4 938,2	-1 168,7
Summa omsättningstillgångar		51 884,4	39 404,7
Summa tillgångar		107 728,5	90 281,4
Eget kapital			
Eget kapital	10	13 620,0	11 906,9
- därav periodens resultat		1 713,1	1 910,8
Avsättningar			
Avsättningar	11	25 252,1	22 140,6
Skulder			
Långfristiga skulder	12	5 260,8	6 417,3
Kortfristiga skulder	13	63 595,6	49 816,5
Summa skulder		68 856,4	56 233,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		107 728,5	90 281,4

Ekonomisk ställning

Resultat och nyckeltal (Mnkr)	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter	76,1	7,9	6,7	9,1	6,7	8,1
Verksamhetens kostnader	-195,2	-123,9	-123,4	-117,9	-95,6	-95,7
Avskrivningar	-6,8	-5,5	-5,3	-5,1	-4,2	-3,7
Verksamhetens nettokostnader	-125,9	-121,5	-122,0	-113,9	-93,1	-91,3
Kommunbidrag	128,2	124,0	120,5	117,0	94,3	94,5
Finansnetto	-0,6	-0,6	-0,3	-0,4	-0,3	-2,0
Årets resultat	1,7	1,9	-1,8	2,6	0,8	1,2
Omsättning	204,3	131,9	127,3	126,1	101,0	102,7
Medlemsfinansiering	62,8%*	95,3%	93,4%	94,7%	93,3%	92,0%
Soliditet	12,7%	13,2%	11,0%	13,0%	10,5%	10,5%
Balansomslutning	107,7	90,3	90,5	90,6	74,4	65,9
Investeringar	9,7	4,5	5,4	6,7	3,7	8,0
Eget kapital	13,6	11,9	10,0	11,8	7,7	6,9
Kassa	+4,9	-1,2	-4,7	4,8*	-4,3	-6,5
Lån medlemskommuner	5,2	6,4	7,6	8,7	1,2	2,0

År 2013 och 2014 gäller beloppen kommunerna Östersund, Krokom, Strömsund, Berg, Bräcke och Ragunda. 2015 tillkom Härjedalen som medlemskommun. * Medlemsfinansiering 2018 är inklusive MSB:s bidrag, * Kassa 2015 har positivt saldo av två förskottsinsbetalda kommunbidrag.

Finansieringsanalys

(Tkr)	Not	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Löpande verksamhet			
Periodens resultat	10	1 713,1	1 910,8
Inbetalning eget kapital		0,0	0,0
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	3	5 720,7	5 506,9
Nedskrivningar	3	129,0	
Gjorda avsättningar	11	3 111,5	796,5
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>			
Förändring kortfristiga fordringar	8	-6 372,8	2 903,9
Förändring kortfristiga skulder	13	13 779,1	-1 808,3
Kassaflöde från löpande verksamhet		18 080,5	9 309,8
Investeringsverksamhet			
Investering i materiella anläggningstillgångar	3	-9 087,3	-4 584,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-9 087,3	-4 584,8
Finansieringsverksamhet			
Nyupptagna lån		0,0	0,0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	7	-1 729,7	-1,2
Ökning/minskning långfristiga skulder	12	-1 156,6	-1 156,6
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-2 886,3	-1 157,9
Periodens kassaflöde	9	6 106,9	3 567,2
Likvida medel vid årets början	9	-1 168,7	-4 735,9
Likvida medel vid periodens slut	9	4 938,2	-1 168,7

Övning trafikolycka

Noter

(Tkr)	Bokslut 2018-12-31	Bokslut 2017-12-31
Not 1. Verksamhetens intäkter		
Taxor och avgifter	4 039,4	4 465,2
Hyror och arrenden	247,9	110,9
Bidrag*	68 338,4	410,6
Försäljning av verksamhet	2 230,3	1 800,5
Realisationsvinster försäljning anläggningstillgångar	1 128,9	0,0
Övriga intäkter	79,9	1 174,2
Summa	76 064,8	7 961,3
* Innehåller ersättning från MSB på 64 mnkr samt tre uppbokade fordringar på totalt 3 mnkr, totalt 67 mnkr.		
Not 2. Verksamhetens kostnader		
Köp av verksamhet (Redovisas under övr.främmande tjänster)	-	1 872,7
Köp av SOS (Redovisas under övr.främmande tjänster)	-	1 893,7
Löner och ersättningar*	79 213,3	64 272,7
Sociala avgifter*	24 527,6	19 956,2
Pensionskostnader	8 039,9	5 973,3
Övriga personalkostnader*	1 352,2	2 154,4
Lokalkostnader	15 112,8	14 498,3
Hyra och leasing av fordon och maskiner	154,6	309,5
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial*	17 431,7	4 357,8
Kontorsmaterial och trycksaker	55,6	95,3
Reparationer och underhåll av fordon och maskiner*	3 377,2	2 290,4
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran*	3 307,1	1 434,3
Kostnader transporter och resekostnader*	19 803,1	2 041,9
Övriga främmande tjänster*	20 565,4	781,3
Försäkringspremier och riskkostnader	794,7	1 473,3
Avgifter och övriga verksamhetskostnader	1 418,3	570,9
Summa	195 153,5	123 976,0
* Innehåller bokförda kostnader rörande skogsbränderna på totalt 71,6 mnkr som återsökts från MSB.		
Not 3. Maskiner, inventarier och fordon		
Ingående anskaffningsvärde	91 064,3	87 123,5
Årets anskaffningar	9 731,2	3 940,8
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	100 795,5	91 064,3
Ingående avskrivningar	-52 982,9	-47 476,0
-Årets avskrivningar	-5 720,6	-5 506,9
-Årets nedskrivningar	-128,9	0,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-58 832,4	-52 982,9
Pågående investeringar	-643,9	643,9
Bokfört värde för investeringar	41 963,0	38 725,4

(Tkr)		Bokslut 2018-12-31	Bokslut 2017-12-31
Not 4. Kommunbidrag	Ägarandel		
Berg	10,44%	13 091,0	12 808,0
Bräcke	8,23%	10 320,0	10 096,0
Härjedalen	18,47%	23 160,0	22 659,0
Krokom	14,27%	17 893,0	17 506,0
Strömsund	13,66%	17 129,0	16 758,0
Ragunda	8,07%	10 119,0	9 900,0
Östersund	26,86%	33 680,0	32 952,0
Östersund, Särskild ålderspension		2 852,6	1 352,2
Summa	100 %	128 244,6	124 031,2
Not 5. Finansiella intäkter			
Ränta, likvida medel		0,0	0,5
Summa		0,0	0,5
Not 6. Finansiella kostnader			
Ränta på lån		4,7	6,7
Ränta på pensionskostnader		582,8	560,4
Bankkostnader och övrig räntekostnad		30,3	32,2
Summa		617,8	599,3
Not 7. Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristig fordran särskild avtalspension ÖSD		13 881,0	12 151,3
Summa		13 881,0	12 151,3
Not 8. Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		32 443,1	32 039,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter*		9 610,8	5 745,6
Momsfordran		2 877,3	830,5
Skattekonto		892,1	606,5
Övrigt		1 122,9	1 350,9
Summa		46 946,2	40 573,4
	*Innehåller uppbokad fordran mot MSB på ca 3 mnkr.		
Not 9. Likvida medel			
Handkassor		87,1	96,5
Koncernkonto, Östersunds kommun		4 851,1	-1 265,2
Summa		4 938,2	1 168,7
Not 10. Eget kapital			
Ingående eget kapital		11 906,9	9 996,1
Periodens resultat		1 713,1	1 910,8
Utgående eget kapital		*13 620,0	11 906,9
	*Öronmärkning av 550 tkr för återanskaffning av utr. 2019.		
Not 11. Avsättningar			
Ingående avsättning		22 140,6	21 344,1
Pensionsutbetalningar		-976,0	-1 375,0
Ny intjänad pension		3 068,0	1 586,0
Ränte- och basbeloppsuppräknings		468,0	451,0
Förändring av löneskatt		607,5	156,0
Övrig post		-56,0	-21,5
Utgående avsättning		25 252,1	22 140,6

(Tkr)	Bokslut 2018-12-31	Bokslut 2017-12-31
Not 12. Långfristiga skulder		
Långfristig skuld Ragunda	43,8	157,1
Långfristig skuld Härjedalen	5 216,9	6 260,3
Summa	5 260,7	6 417,4
Not 13. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	14 494,6	4 981,2
Övriga kortfristiga skulder	482,4	377,8
Personalens källskatt	1 859,0	1 711,0
Skatteskulder	50,5	293,2
Semester & löneskuld, komptid inkl sociala avgifter*	3 491,4	3 611,8
Upplupna sociala avgifter	1 789,5	1 652,6
Pensionspremie avgiftsbestämd avtalspension	3 940,3	3 884,4
Kortfristig del av långfristig skuld till medlemmar	1 156,6	1 156,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	36 331,3	32 147,9
Summa	63 595,6	49 816,5
* Återstående skuld av avgångsersättning inklusive sociala avgifter.	0,0	543,9

Årsredovisningen 2018 är fastställd vid direktionmöte 2019-03-01

Övning i halkkörning

Revisionsberättelse 2018

Revisorerna i Jämtlands Räddningstjänstförbund

Till
Kommunfullmäktige i:
Östersunds kommun
Krokoms kommun
Strömsunds kommun
Bergs kommun
Bräcke kommun
Ragunda kommun
Härjedalens kommun

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-1560) av dess direktion. I vårt arbete har vi biträtt av Deloitte AB.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen Jämtlands Räddningstjänstförbund i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet i huvudsak är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen uppställt och att det ekonomiska målet i budgeten för 2018 om ett nollresultat uppfylls eftersom årets överskott uppgår till ca 1,7 mnkr. Tillsynsverksamheten måste prioriteras kommande år eftersom uppsatta mål inte uppnås.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi återoppar bifogade rapporter.

Östersund 2019-03-21

Christer Jonsson

Melker Kjellgren

Kjell Brickman

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Granskning av årsredovisning 2018

- Granskning av rutiner för återsök av medel från MSB

- Granskning av delårsrapport 2018-08-31

Jämtlands Räddningstjänstförbund

063-14 80 00, Fax 063-14 80 05

info@rtjamtland.se

www.rtjamtland.se

Besöksadress: Fyrvallavägen 4, Östersund

Postadress: Box 71, 831 21 Östersund

Organisationsnummer: 222000-1560